

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik
Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna —
Uredništvo in uprava: Celje, Titov trg 3 —
Poštni predal 123 — Telefon: uredništvo
24-25, uprava 25-25 — Tek. rač. 620-305-T-1-266
pri Mestni knjižnici v Celju — Letna na-
rodina 500, polletna 250, četrtletna 125 din
— Izkaja vsak petek — Poština plačana
v gotovini — Rokopisov ne vračamo.

S SEJE OKRAJNEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV V CELJU

SOCIALNE DAJATVE

zelo bremenijo naše proračune

Na skupni seji okrajnega zbora in zbora proizvajalcev so te dni odborniki med drugim obravnavali tudi delo sveta za socialno politiko. Iz poročila predjednice sveta tovarišice **Helene Borovšak**, je bilo razvidno, da je okrajni svet za socialno politiko nudil občinskemu svetom zadostno pomoč. Pri tem pa je bilo opaziti, da občine v neki meri niso pokazale potrebne skrbi za varovanje socialnega skrbstva, predvsem za matere in otroke. Dokaz za to je že dejstvo, da imajo danes posebne svete za varstvo matere in otroka samo občine Celje, Mozirje, Šoštanj in Zalec. Svet za socialno politiko je zato predlagal okrajnemu zboru, da naj vse občine, ki do danes še nimajo svetov za varstvo matere in otroka, pristopijo nemudoma k njihovi ustanovitvi.

Ko je svet za socialno politiko obravnaval problem mladinskih domov in domov onemoglih na območju našega kraja, je prišel do zaključka, da naj vse domove — razen doma onemoglih v Vojniku — prevzamejo občinski ljudski odbori, ker bi bilo na ta način upravljanje domov lažje in uspešnejše. Ljudski odborniki so se strinjali s predlogom, ker bodo občine gotovo bolj kritično gledale na te domove, če bodo v njihovi oskrbi. Domove, ki ne bodo imeli pogojev in ne bodo dosegali vzgojnih namenov, bo vsekakor bolje ukiniti in mesto njih upostaviti raje rejniško službo, ki je cenejša in koristnejša. Vzgojni dom v Dobrni je imel v preteklem letu preko 1 milijon 200.000 dinarjev izgube. Če bi hoteli ta dom še naprej vzdrževati, bi rabili kakih 5 milijonov dinarjev. Vzgojnega efekta tak dom gotovo ne izkaže, če pomislimo, da opravljata vzgojno službo v tem domu dva ne kvalificirana vzgojitelja in da otroci v občutljivih 12.—16. letih dopoldanske ure presedijo v šoli, popoldne pa so ves čas prosti. Za takega mladca pa je nujno, da se zaposli s kakim ročnim delom. Ali ne bi kazalo tem otrokom raje prekrbeti dobre rejnike?

Svet za socialno politiko je nadalje proučeval tudi problem defektnih in težko vzgojljivih otrok. Prišel je do

NA OBČINSKEM SINDIKALNEM SVETU V CELJU SO RAZPRAVLJALI O IZBOLJŠANJU SINDIKALNEGA DELA

Pred kratkim je bil v Celju sestanek tajnikov sindikalnih podružnic s področja celjskega Občinskega sindikalnega sveta. Na sestanku so razpravljali o sklepih drugega plenuma Centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije, ko je le-ta predpisal navodila za organizacijo administrativne službe, statistike o ugotavljanju števila članov sindikata ter o uvedbi informativne službe pri sindikalnih organizacijah. Razpravo je vodil tajnik Stanko Krivec, ki je hkrati analiziral stanje evidence v naših podružnicah. Na območju občinskega sindikalnega sveta je precejšnje število podružnic, ki imajo do tega važnega organizacijskega vprašanja izredno slab odnos. Mnoge sindikalne podružnice še dosedaj niso dostavile zapisnikov občinskih zborov, dasiravno so bili le-ti že pred meseci. Občinski sindikalni svet bo moral nuditi več pomoči podružnicam, sindikalni aktivisti pa bi naj obiskovali seminarje.

Sindikalne organizacije bodo morale posvečati večjo pozornost tudi članskim knjižnicam, saj v tem pogledu je zapaziti tudi nedelje. Ne bi bilo odveč, če bi sindikalni svet sestavljal tudi redne mesečne preglede o plačani članarini ter jih dostavljal podružnicam, da bi imele vpogled, kako se plačuje in odvaja sindikalna članarina.

Priročnik za domoznanski pouk

Pred dnevi so se zbrali v Mozirju profesorji in učitelji Zgornje Savinjske in Zadrečke doline. Pomenili so se o sestavi priročnika za domoznanski pouk v vseh 20 osnovnih šolah v mozirski občini.

Ravnatelj nižje gimnazije v Gornjem gradu tovariš Lojze Zupanc je nakazal smernice za delo pri sestavi priročnika. Ta priročnik bo koristil zlasti

zaključka, da bi bilo nujno v Celju ustanoviti dom za defektne otroke in poseben internat pri Pomožni šoli, pozneje pa morda tudi rehabilitacijski center za približno 200 otrok. Celjska Pomožna šola lahko sprejme samo okrog 50 otrok, defektnih otrok pa je v okraju preko 600. Iz teh otrok, ki danes nimajo posebne nege, bi se morda le dalo še kaj narediti. Internat za defektne otroke je v Celju več kot potreben. Odborniki so bili mnenja, da bi posebna komisija proučila, kako bi pri nas v okviru finančnih zmogljivosti rešili ta pereči problem defektne mladine.

Prav tako bo treba v Celju proučiti tudi problem takimenovanih asocialnih ljudi, (kroničnih pijancev, delomrznežev, pretepačev in postopačev). Svet za socialno politiko je razmišljal, da bi za take ljudi ustanovili poseben zavod za več okrajev skupaj. Člani zbora pa so bili mnenja, da takšnim ljudem ne bi kazalo dajati socialnih podpor, temveč bi jih bilo treba vključiti v delo.

Odborniki so iznesli, da smo pri nas mnogokrat preveč širokogrudni in razsipavamo sredstva za socialno pomoč — efekta pa ni dosti opaziti. Dobra tretjina vseh naših občinskih proračunov gre za socialno skrbstvo. Občina Rogaska Slatna na primer daje samo za podpore socialno ogroženim letno več kot znašajo vsi njeni dohodki iz kmetijstva — kljub temu pa socialni problem pri njih še zdaleč ni rešen. Mi smo od kapitalistične družbe podedovali vrsto hlapcev in dekel, ki jih danes moramo oskrbovati. Vsem socialno ogroženim je nemogoče pomagati. Jasno je, da bomo tudi v bodoče skrbeli za stare ljudi, ki nimajo svojcev in ne sredstev za preživljanje. Toda tistim, ki imajo svoje otroke, bo treba del bremena prevesti tudi nanje. Drugim pa, ki so še zmožni delati, bomo preskrbeli lažje delo, da si bodo podporo zaslužili.

PROMETNI DAVEK NA ALKOHOLNE PIJACE

Glede uspešnejše borbe proti alkoholizmu, je svet za socialno skrbstvo predlagal, da bi občine predpisale poseben davek na promet z alkoholnimi pijačami.

Na podlagi poročila in razprav po teh vprašanjih so ljudski odborniki sprejeli več sklepov. Občinskim ljudskim odborom bodo priporočili, da razpišejo 5 % prometni davek na alkoholne pijače. Vse občine bodo morale ustanoviti svete za varstvo matere in otroka in razširiti rejniško mrežo, zraven pa tudi proučiti kako bi zaposlile socialno ogrožene ljudi. Okrajni svet za soc. skrbstvo pa bo imenoval posebno komisijo, ki bo proučila problematiko vzgojnih domov in defektne mladine.

Pomagati predvsem manjšim podjetjem

PREKO 40 % SINDIKALNIH PODRUŽNIC JE V NAŠEM OKRAJU ŽE IZVOLIL DELAVSKE SVETE. SREDNJIM IN MANJŠIM PODJETJEM BO TREBA POSVETITI VEČ POZORNOSTI.

Te dni so člani Okrajnega sindikalnega sveta izmenjali izkušnje o uspehih ali manj uspehih pripravah za volitve v delavske svete. Predsednik tov. Albin Medved je uvodoma podal poročilo o stanju na terenu in pri tem naglasil, da so letos prvi organizacije ZK in sindikalne podružnice bile pri pripravah za volitve enotne in skupni akciji. V prejšnjih letih je namreč prevladovalo mišljenje, da so volitve v delavske svete predvsem stvar sindikatov. Delavsko samoupravljanje pa je v zadnjih letih dovolj jasno pokazalo, kako važno je za podjetje, za kolektiv

mladim učiteljem, ki imajo težave pri pouku domoznanstva.

Pri sestavi priročnika bodo sodelovali vsi učitelji. Sklenili so, da bodo sistematično pričeli z delom. Domoznansko gradivo bodo zbrale vse šole do konca meseca junija.

Na sestanku so se pomenili tudi o skupnem izletu v Avstrijo, da bi prosvetni delavci ob tej priliki spoznali še vse naše neosvojenе kraje.

Le v močni združni organizaciji je zagotovljen napredek hmeljarske proizvodnje

V PROSTORIH INSTITUTA ZA HMELJARSTVO V ŽALCU, JE BIL PRETEKLI TEDEN REDNI LETNI ZBOR HMELJARJEV CELJSKEGA OKRAJA. MED GOSTI SO SE TEGA ZBOROVANJA UDELEŽILI TUDI PREDSEDNIK GLAVNEGA ODBORA ZADRUŽNE ZVEZE SLOVENIJE IN ČLAN REPUBLIŠKEGA IZVRŠNEGA SVETA VIKTOR AVBELJ, NADALJE SEKRETAR OK ZKS CELJE FRANC SIMONIČ, PREDSEDNIK OLO CELJE RI-KO JERMAN, PREDSEDNIK OZZ CELJE FRANC LUBEJ IN DRUGI.

POROČILO O DELU HMELJAR-SKEGA ODBORA

Po začetnih formalnostih je o delu hmeljarskega odbora poročal njegov predsednik Jože Jelovšek. Že iz začetka poročila povzemamo, in to so dokazali predvsem minuli dogodki v Savinjski dolini, da je nadaljnji uspešni razvoj

hmeljarske proizvodnje v prvi vrsti odvisen od jačanja vloge kmetijske zadruge.

Hvaležna je ugotovitev, da je ogromna večina hmeljarskih odsekov ter hmeljarskih odborov lani odločno poselala v vse proizvodne probleme. S tem so hmeljarski odseki prevzeli nase

odgovornost za hmeljsko proizvodnjo, ki bi sicer odpadla na upravne odbore kmetijskih zadrug.

V primeru s predlanskim letom, ko je znašala hmeljska površina 1551 ha, se je v lanskem letu ta površina povečala na 1690 ha. Ne glede na perspektivni načrt razvoja hmeljarstva, ki kaže, da bi se morale površine zasejane s hmeljem samo v Savinjski dolini povečati na nekaj nad 2000 ha, pa bi bila že lani hmeljska površina dosti večja, če ne bi pomanjkanje hmeljev predstavljalo resno in skoraj edino oviro. Res je, da si žični nasadi kolikor toliko uspešno utirajo pot, pa še vedno predstavlja samo letošnja potreba po 700.000 hmeljev resen in zdi se, nerešljiv problem. Ne glede na novo določeno ceno v višini 160 din za hmeljevko, pa kaže, da bo Hmezaad v letošnjem letu uspel nabaviti le okoli 450.000 hmeljev.

LANI: 1823 TON HMELJA

Lanskoletna proizvodnja hmelja je znašala 1823 ton, ali 1213 kg na hektar. Po količini je bila lanska proizvodnja rekordna v primerjavi s povojnimi leti, toda glede na neugodne vremenske razmere je bila kvaliteta nekoliko slabša, saj je bilo lani samo 23 odstotkov prvorazrednega pridelka.

Glede na povprečni hektarski donos so lani najboljše rezultate dosegli na območju KZ Prebold, kjer je donos na hektar znašal 1456 kg. Sledijo: Gomilsko 1446, Trnava 1391 ter Petrovče 1367 kilogramov. Najslabši donos je bil dosežen na področju Vojnika.

Po kvaliteti so bili najboljši pridelki na območju KZ Polzela, kjer so nabrali kar 82 odstotkov celotnega pridelka najboljše vrste. Sledijo: Ponikva z 88 odstotki ter Andraž s 87 odstotki.

DOBRI REZULTATI ZAŠČITNE SLUŽBE

Spriču neugodnih vremenskih razmer je zaščitna služba pri hmeljarskem inštitutu imela polne roke dela. Strokovnjaki pri inštitutu so v tem pogledu dosegli izredne uspehe in zato tudi hvaležnost hmeljarjev ni zaostajala.

Savinjski hmeljarji so lani povečali tudi potrošnjo umetnih gnojil za okoli 1000 ton. Čeprav moramo ugotoviti, da to povečanje potrošnje umetnih gnojil ni šlo izključno za potrebe hmeljarstva, nam te številke že kažejo, da si umetna gnojila uspešno utirajo pot. Zlasti se je povečala uporabnost mineralnih gnojil.

LETOS 150 ŠKROPILNIC VEČ

Dosedanji uspehi zaščitne službe so pokazali, da je nujno potrebno še več novih škropilnic. Vse kaže, da bodo letos savinjski hmeljarji prejeli 150 novih škropilnic, kar je vsekakor lepo število.

Letos bodo hmeljarji povečali tudi površino sušilnic na 816 kv. metrov, kar je spriču težnje za čim boljši pridelok razumljivo.

LANSKI BRUTO DOHODEK 812 MILIJONOV DINARJEV

Glede na večji donos so znašali lanski povprečni proizvodni stroški precej manj, kakor pa je znašala povprečna odkupna cena. Zato so bili s finančnim rezultatom prodaje hmelja lani pridelovalci zelo zadovoljni. V celoti je bil od celokupne realizacije pridelka, ki je znašal 1,7 milijarde dinarjev, bruto dohodek dosežen v višini 812 milijonov dinarjev. Glede na dogovorjene odkupne cene pa so znašali skladi za pospeševanje hmeljarstva v lanskem letu 240 milijonov dinarjev.

DOZ BO UKINIL VARNOSTNE PASOVE

V zavarovalni službi pridelka je lani Državni zavarovalni zavod še priznal določene varnostne pasove. Toda glede na 60-milijonsko izgubo, ki jo je utrpel DOZ zaradi previsokih izplačil zavarovalnine, bo DOZ v letošnjem letu ukinil varnostne pasove.

HMELJARSKI ODBOR BO DOBIL LASTNO POSLOPJE

Cedalje večji razmah hmeljarskega inštituta je narekoval hmeljarskemu odboru, da se je odločil za gradnjo lastnega poslopija.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Delo na hmeljiščih se je že začelo. Obrezovanje hmeljskih sadik zahteva pridnih rok. Še dober mesec, pa bodo ob njih stale hmeljevke, ki dajejo Savinjski dolini svojstven videz.

Zgodovina ni znanost, umetnost je, pravi nekje Anatole France, duhoviti francoski pisec, čigar bič je tako neumljenju udaril po debeli koži utrjenih resnic. Tudi o preprostitih sodobnih dogodkih ni lahko pisati. Zato je Walter Raleigh, ko je nekoč slabo opisal dogodek, ki se je zgodil pred njegovimi očmi, vrgel v peč svojo »Svetovno zgodovino«. Toliko teže je soditi o sodobnih stvarih, ki nam niso neposredno pred očmi. Toda kakor da bi nas vabila nevarnost zmote, skrita na dnu sleherne strasti, tudi strasti do spoznanja! Kdor koli živi, vsakdo je v središču vsega stvarstva, pravi isti Francoz. Zato z besedo na dan!

Bolj kot z 20. kongresom v Moskvi je svet ukvarjal s Srednjim Vzhodom, kjer je nekoč Anglija delala svojo veliko politiko in kamor je nekoč Nemčija silila s svojim Drang nach Osten. Angličani vladali se zdi, da je tu mir na nitki, zato je pripravila vse za naplo akcije, če bi prišlo do spopada med Izraelom in Arabci. Sklepajo, da je treba ustaviti oboroževanje Izraela in z njim skleniti zvezo. Selwyn Lloyd je dobil v Egiptu pri Naserju porazen vtis. Zato se je konservativna vlada odločila za zelo okorelo in zastarelo politiko, kakor je to imenoval Bevan, za kolonialno politiko, ki gradi na bagdadskem paktu, na podpiranju nič kaj trdne iraške vlade in na tristranski deklaraciji iz l. 1950. Zato Angležem ni nič kaj všeč, da je Srednji Vzhod prišel pred Varnostni svet, ki je pooblastil generalnega tajnika Hammarskjöld, da posreduje med obema nestrpnima strankama.

Eisenhower je ponovno prostodušno izjavil, da bi bila vojna na Srednjem vzhodu strašna katastrofa za zapadni svet in to zaradi ogromnih količin petroleja, ki priteka v Evropo iz starodavnega arabskega sveta. Testis unus, testis nullus, ena priča, nobena priča, toda tej še lahko verjamemo.

Sirijski in jordanški vojaški velmožje so se sklenili vojaški sporazum za skupno akcijo v primeru izraelskega napada. Jordanci pa so za Glubbom odstavili še generala Cooka in njegovi diviziji v Arabski legiji postavili na čelo jordanškega generala Ali Hjarjarija, pri tem pa zatrjujejo, da je britansko-jordanški dogovor iz l. 1948 še vedno v veljavi. Z drugo besedo — Angleži so tu več ali manj v splošni defenzivi.

Brez orožnikov bi bil sodnik ubog sanjač — zato seveda ne marajo vreči puške v koruzo in si utrjujejo nepopeljivo letalonosilko z imenom Ciper. Toda Grčija ne mara popustiti kljub obveznostim, ki jih je prevzela kot atlantska dežela. Zagotovila si je že glasove vseh arabskih držav v OZN, kamor se je pritožila. Grški minister Kasimatis je izjavil: »V Atlantskem paktu bomo še ostali, toda v politiki ni dobro prisegati, ne vemo, kaj nam bo prinesla prihodnost! Turki seveda izrabljajo položaj in izjavljajo, da še dolgo ne kajno iti na Cipru v podrejen položaj. »Ciper ni grški, marveč je strateška postojanka za Anglijo, Turčijo in atlantske dežele.«

ZDA grade atomske reaktorje v Siamu, Pakistanu, Filipinih in na Japonem, vendar je k sreči to samo ena stran medalje. Azijski svet je močno prisluhnil osvobodilnemu vzdušju 20. stoletja. Nikjer ni rečeno, da bo politika razdora cvetela vselej in v vsakem primeru. Upoštevanja je vredna Nehrujeva izjava, da Indija do Pakistana ne čuti nobenega sovraštva, da ju veže ista usoda. Kašmir, ki razdružuje tri velike azijske države, ne more za vselej biti opornik imperialistične politike, pač pa utegne postati most med tremi azijskimi neizčrpnimi ljudskimi rezervoirji, saj veže Indijo, Kitajsko, SZ in še muslimanski svet. Zato ni čudno, če je Nehru ponovno obsodil SEATO pakt, s katerim se LR Kitajska nikoli ne bo mogla pomiriti, dokler bo gradil na sovražni okupaciji otokov Kvemoj in Macu, tik ob kitajski obali.

Istočasno z ameriško gospodarsko ofenzivo v Aziji je na delu Zahodna Nemčija, ki je na teren poslala Alfreda Kruppa, da bi pomagal »zajeziti vpliv komunizma«. Alfreda Kruppa, ki je sodeloval v nacističnem ropanju, zasledeni dežel in izrabljali suženjsko delo internirancev za zmago kljukastega križa na grobišču svobodne Evrope. Sicer pa — nič čudnega! V Posarju je predsednik parlamenta dr. Schneider, ki je bil l. 1933 v Berlinu strokovnjak za Saar, kasneje pa SSovec.

Nad vsem tem pa se razcveteva delo razorožitvene komisije. Pravijo, da njeno delo ne samo teče, ampak da celo napreduje. Morda bo svet res dočakal to, česar doslej še ni, da bodo sile miru priklenile na Prokrustovo posteljo neugnanega boga vojne? T. O.

KULTURNOPROSVETNO DRUŠTVO

so pred kratkim ustanovili v gorski vasi Zavodnje nad Šoštanjem. Društvo, ki ima več sekcij, je že izdelalo načrt dela in bo v tem letu priredili več iger ter drugih nastopov. Težave pa imajo s prostori. Prireditve bodo zaenkrat v šolskih prostorih, ki pa so zelo tesni in jim je sedaj zelo žal, da si niso pred leti zgradili zadružnega doma, ko so bili zato vsestransko ugodni pogoji. (—i)

Kmetijstvo v šentjurski občini

POŽARNO VARNOSTNO SLUŽBO SMO PRI NAS PRECEJ ZANEMARILI

Sentjurska občina ima izrazito kmetijski značaj, saj je od skupnega števila 14.536 prebivalcev zaposlenih in vzdrževanih od kmetijstva 8932 oseb, celotna površina občine pa meri okrog 18.000 ha.

Dasi je na področju šentjurske občine največ travnikov, živinoreja ni dovolj

razvita, ker so ti travniki in pašniki slabi, posebno v Voglajnski kotlini. Na njivskih površinah sejejo predvsem pšenico, koruzo, krompir in deteljo. Vse to pridelujejo v glavnem le za lastno potrebo, le v dobrih letinah prihaja na

trg tudi krompir in industrijske rastline.

Sadjarstvu posvečajo šentjurski kmetje preveliko pozornosti, prav tako tudi vinogradništvu, saj imajo od 320 ha vinogradov približno dve petini samorodnice, ostali vinogradi pa so tudi že dotrajali.

Gozdovi so precej izčrpani, ker so

Razširiti bomo morali tudi osemenje valno mrežo na vse področje občine, hkrati pa podvzeti vse ukrepe za odpravljanje jalovosti pri živini. Urediti bomo morali zbiralnico mleka v Sentjurju, Slivnici in Dramljah, v ostalih predelih pa na novo upostaviti mlekarne manjšega obsega.

Več pozornosti bo treba posvetiti kmetijsko-nadaljevalnim šolam, ker le tako bo naša bodoča generacija teoretično in praktično obvladala kmetijske probleme. Vseh teh tekočih in perspektivnih nalog pa ne bo mogoče uresničiti, če pri tem ne bo sodelovalo ustrezno število dobrih in organizacijsko sposobnih zadržnih organizacij. Opažamo namreč, da mnoge naše zadruge trgujejo le s takimi artikli, ki jim nudijo največ zasluga (les, oglje, živina), pozabljajo pa na živila, ki so za preskrbo potrošniških središč zelo pomembna (mleko, jajca, fižol). Zato bodo naše zadruge v bodoče morale na svojem področju odkupovati vse artikle, ki se bodo pojavljali kot blagovni viški.

Delovanje KZ Šentjur pri Celju je primer, kako zadruge ne bi smele delati. Opaziti je primere samovoljnosti uslužbenecv in neodgovornosti pri delu, prikrivanje stvarnega stanja zadruge in tudi malverzacije, saj bodo znašli primanjkljaji preko milijon din. Naše zadruge do sedaj niso imele pravega programa dela in so nenačrtno razdeljevale dohodke in trošile sredstva tam, kjer so le-ta dosegla majhen učinek.

V KZ Ponikva so nekateri odseki začeli bolj marljivo delati. Živinorejski odsek je nabavil plemenske krave sivojavne pasme iz inozemstva. Uspešno dela tudi zadržna mlekarica, ki pa ima težave z dostavo mleka iz hribovitih krajev. Zato bo zadržna nabavila več mlečnih posod za prenašanje mleka z hribovitih krajev. Sadjarski odbor skrbi za čiščenje sadnega drevja, uspešno pa mu je tudi pridobiti člane za plantažne nasade. Zadržna je sklenila 22 pogodb za pridelovanje semenskega žita.

Na sestanku upravnih odborov KZ v Šentjurju so za razvoj kmetijstva v šentjurski občini sprejeli naslednje sklepe: strogo bo treba v bodoče izvajati uredbu o obveznem čiščenju in škropljenju sadnega drevja. Stremeti bo treba, da se živinoreja na tem področju izboljša. Le tako bo pri nas več živine, več mleka in zadruge bodo potem nabavile mlekarne stroje, hladilnike in posnemalnike. Kmetje bodo začeli urejevati hleve, kanalizacijo in gnojne jame. Da bomo pridelali več krme, bomo poskrbeli za odtočne jake, ki bodo speljani v potoke. Kmetovalci pa naj krave uporabljajo le kot mlekarice in ne kot vprežno živino. Gojiti bo treba plantažne nasade ribezla in jagod, v področju KZ Blagovna pa tudi hmelj.

krili z njimi nizko proizvodnost kmetijstva, zato jih bo treba pomladiti. Da bi odpravili zamočvirjenost travnikov v kotlini Voglajne in njenih pritokov, bomo morali odstraniti odvisne jezove in napraviti jarke za odvajanje vode.

DELO IN NAČRTI ŠOŠTANJSKE OBČINE

Najprej nekaj številok o stanju prebivalstva v Šaleški dolini, glavnem zaledju šoštanske občine.

Število prebivalstva ni stalno zaradi preseljevanja delavstva. Število prebivalcev je okrog 18 tisoč do 19.300. Od tega je 73 odstotkov delavcev. Naravni prirastek je letno 200 ljudi. Število prebivalstva se je od leta 1945 povečalo za 4 tisoč ljudi.

Najmočnejši gospodarski steber šoštanske občine je Rudnik lignita Velenje. Le-ta je v letu 1955 dal 1.116.000 ton premoga. Plan je presegel za 116.000 ton. Drugi močan industrijski objekt je termoelektrarna. Poleg teh je še tovarna usnja in konfekcije v Šoštanju ter nekaj manjših podjetij v občini. Vse to kaže, da je industrija tukaj močno razmahnjena.

Pri tem je vedno bolj pereče vprašanje lažje fizične delovne sile, predvsem ženske. Glavna objekta: rudnik in tovarna usnja, rabita predvsem moško delovno silo. Le konfekcija lahko zaposli nekaj žena, kar pa je še vedno premalo.

Prav zaradi tega je treba poiskati take oblike lahke industrije, kjer bodo lahko zaposlili lažjo delovno silo. Po predsednikovem mnenju je rešitev v gradnji cenenih in ne razkošnih provizorijev. Seveda so poleg njih potrebni tudi stroji, organizacija ter proizvodni proces sam.

Vse to bi dopolnjevalo težko industrijo v tem predelu. Poudarjam pa, da je navedeno le perspektivno gledanje, ki bi učinkovito reševalo zaposlitev ženske delovne sile. Vse je v prvi vrsti odvisno od zmogljivosti občine, ki v bodoče ne bo slaba.

V nasprotju z naraščajočo industrializacijo, obrt silno nazaduje. V njej je celo manj zaposlenih kot pred vojno. Zato bo med prvimi nalogami občine zamisel, kako čimbolj razviti uslužnostno obrt. Tudi ta je sestavni del družbenega standarda. Investirali bodo za stanovanja, šole, dvig obrtnišтва in trgovine ter dvig kmetijstva. Potrebna je rekonstrukcija ceste Šoštanj—Velenje. Na njej je vedno več prometa. Vije se mimo vasic in skozi Šoštanj in Velenje. Poleti zavija vse v prah, pozimi in predvsem v jeseni pa ljudje nosijo cele kupe blata v novozgrajena stanovanja. Rekonstrukcija bi stala težke milijone in zavisi predvsem od finančne zmogljivosti občine. Že je v izdelavi regulacijski urbanistični načrt za občino ter za Šoštanj in Velenje, ki bo v najkrajšem času izdelan.

Naravno je, da je gradnja v Šaleški dolini zelo delikatna zadeva. Debeli skladi premoga se razprostirajo do Šoštanja. Področje pred njim je treba še temeljito raziskati. Ko govorimo o eksploatacijskem področju, kaj lahko razumemo, da je nujno potrebna precejšnja disciplina pri odobranju gradenj. Kar bi samovoljno gradili, bi morali potem tudi podirati.

Delo občine je razdeljeno na 11 svetov. Prav vsi so že prebrdili začetniške težave in začeli aktivno delovati. Najplodnejši je svet za gospodarstvo, ki mu predseduje tovariš Močilnik. Prav nič ne zaostaja svet za komunalo. Svet za šolstvo sproti rešuje problematiko ter skrbi za čim boljše družbeno upravljanje šol.

Manj aktiven je svet za kulturo in prosveto. Pred njim je ogromno nalog: dejavnost Svobod, izobraževalni tečaji, ljudske univerze, telesna vzgoja itd.

Precej trpi tudi delo sveta za splošno upravo. Tukaj pa je treba reči, da ta svet nima niti tradicije niti izkušenj, ker je nov. Dalj časa je iskal konkretne naloge. Javni red in mir, evidenca ljudskega premoženja, predloge za predpise občine — to je samo nekaj njegovih nalog.

Da bi zmanjšali nerednosti v gospodarstvu, bo treba nujno zaostri in povečati kontrolo nad delom podjetij. Tudi občina bi morala imeti kontrolnega inspektorja, ki bi sistematično pregledoval podjetja in nakazoval občini stanje. Le-ta bi laže takoj ukrepala in nezdruge pojave tudi odpravila.

Vse to je samo nekaj misli iz ogromne zakladnice dela in nalog, na katere mora misliti šoštanska občina, da bodo tudi v njej čimprej še bolj očitni sadovi socializma. V. S.

Za uspešnejše delo bo potrebno več slika s krajevnimi odbori

POSVETOVANJE S PREDSEDNIKI KRAJEVNIH ODBOROV

Predsednik Občinskega ljudskega odbora Mozirje je pred nedavnim sklical posvetovanje s predsedniki krajevnih odborov. Na območju mozirske občine je 13 krajevnih odborov. Na posvetovanju so bili tudi šefi krajevnih uradov.

Predsednik občinskega ljudskega odbora je nakazal dosežanje delo krajevnih odborov, ki se še niso povsem zvišali v svoje delo. So pa tudi krajevni odbori, kot Ljubno in Rečica ob Savinji, ki so obravnavali bolj pomembne stvari iz področja komunalne dejavnosti. Pri sprejemanju raznih sklepov bi morali v bodoče ločiti kaj bo ukrenil krajevni odbor in v čem bi bila potrebna intervencija občinskega ljudskega odbora. Krajevni odbori ne bi smeli čakati pri sklicevanju zborov volivcev na občinski ljudski odbor, naj so sami pristojni za sklicanje zborov volivcev.

Tudi finančno disciplino bo treba v bodoče zaostri. Dela se ne bi smela prejeti naraščati, dokler niso zagotovljena potrebna finančna sredstva. S tem so se strinjali vsi navzoči.

Predsednik ljudskega odbora je opozoril šefe krajevnih uradov tudi na zakonitost pri poslovanju. Zlasti je paziti pri izdaji raznih potrdil. Najvažnejša pa so tista potrdila, s katerimi uveljavljajo stranke denarne zneske.

Predsednik krajevnega odbora iz Bočne je predlagal, naj bi na terenu pristopili k organizaciji prostovoljnega dela pri popravilu občinskih cest. Vsi navzoči so se s tem strinjali. Kritizirali so tudi učni program kmetijsko gospodarskih šol, kjer bi morali naše mlade ljudi bolj seznanjati s težavami. V nekaterih podjetjih ni vse v redu. Krajevni odbori bi morali za to bolj skrbeti. Tudi o delu kmetijskih zadrž so govorili.

Kritizirali so tudi delo okrajne uprave za gozdarstvo, saj so primeri, da se razna važna vprašanja s področja gozdarstva rešujejo brez sodelovanja sveta za gozdarstvo pri občinskem ljudskem odboru. Takšen primer je bil pri določevanju vrednostnih razredov. Na terenu je zaradi tega upravičeno godrnjanje. Predlagali so, naj bi te stvari obravnavali na svoji seji svet za gozdarstvo občinskega ljudskega odbora.

Na splošno so bili predsedniki mnenja, da je treba pri reševanju raznih

zadev imeti več stika s krajevnimi odbori, ker jim je stanje bolj znano. Zlasti to velja za področja gozdarstva.

V OBČINAH BO TREBA POŽIVETI ODBOR DRŽAVLJANOV

Pri vsakem ljudskem odboru bodo pri svetu za notranje zadeve ustanovili odbor državljanov, ki bo pomagal tistim, ki so odpuščeni iz kazenskih zavodov. Odbor državljanov, ki že obstoja v Celju pri svetu za notranje zadeve, bo mogel uspešno delati le tedaj, če bodo uspešno delali odbori državljanov pri občinah.

Taki odbori so pri nas potrebni, saj je vse polno primerov, da so bivši kaznjenci po odsluženju kazni ali zavzeli še boljše mesta v službi ali pa se je nanje popolnoma pozabilo in so pod priliko razmer ponovno zašli na stranpota.

Sveti za notranje zadeve so pri občinah že postavljeni, vendar se v svojem delu še niso znašli, kljub temu, da imajo pravzaprav široko problematiko dela. Sveti, ki so že začeli delati, pa so šli preširoko in niso razumeli družbene vloge, ki jo tak svet mora imeti.

Posnemanja vreden vzgled

Ob prehodu številnih poslov in dolžnosti na občinske ljudske odbore ni zapostavljati kot manj važne naloge in delo socialnega skrbstva. Tega se v polni meri zaveda občinski odbor Zalec, ki omogoča organom socialnega skrbstva nemoteno delo in to delo tudi materialno podpira. Temu zgledu naj bi sledile še ostale občine v okraju.

Mreže obiskovalk so bile osnovane že prva leta po osvoboditvi, vendar je več ali manj ta važna prostovoljna služba s področja socialno zdravstvene zaštite in kontrole zamrla. To stanje je bilo treba spričo sedanjih prilik in poglobljenega dela nujno odpraviti, mrežo obiskovalk obnoviti in razširiti.

Dejstvo, da je bilo pri nas v preteklem letu zaradi požara ogroženo za 6 milijard din imovine, jasno dokazuje, da pri nas podjetja in zasebniki premalo pazijo na požarno varnost, saj je bilo največ požarnih nesreč zgolj iz malomarnosti, nevednosti ali nepredvidnosti. Da pa je od tega naša skupnost utrpela 69 milijonov din škode, pa narakuje zlasti industrijskim gasilskim enotam, da požarne nesreče pravočasno preprečijo.

Svet za notranje zadeve je zato pred kratkim sklical sestanek z zastopniki gasilskih društev, da bi skupno prestudirali to važno vprašanje in našli pravilne izhode, kako bi pri nas požarno varnostno službo pomnožili in utrdili.

Poklicna gasilska četa v Celju je angažirana na celotnem celjskem in izvenselskem teritoriju. Zato naj bi ne imela samo mestnega značaja, ampak bi se naj spremenila v okrajno četo. Razen tega je za poklicna gasilska četa premajhna in zaradi tega ne more biti vedno v mobilnem stanju. Zato bo treba četo povečati. Za okrajno gasilsko četo govori tudi razlog, da bo kot taka lahko širše posegla v vprašanje izobraževanja in izpopolnjevanja sodobne gasilske službe. Tudi občine bo treba zainteresirati, da prično čimprej reševati to vprašanje. Občinski ljudski odbori morajo skrbeti, da bodo gasilska društva opremljena tako, da bodo sposobna intervenirati na širšem področju. Na podeželju so primeri, da imajo v raztreseni vasi kar po 3 gasilske čete, ki nobena ni kaj prida opremljena. Take čete bo nujno treba združiti v eno močnejšo.

Poseben problem predstavljajo industrijska gasilska društva. V 16 enotah je okrog 240 članov, ki niso registrirani. Nekatera podjetja so že preskrbela, da imajo plačana poklicna gasilska, ki skrbijo za požarno varnost v podjetju. Navadno na to mesto postavljajo take ljudi, ki so drugod odveč. V takih primerih se nam je naziranje, da je za gasila pač vsakdo dober, že bridko maščevalo. Zato pa so bili zastopniki gasilskih društev mnenja, da bi odsej za večjo odgovornostjo zbirali ljudi za taka mesta in da bi v vsakem primeru gasilska zveza dajala pristanek, če je predlagani sposoben za to službo. Navzoči so tudi predlagali, da bi bilo treba vprašanje požarne varnosti obširneje obravnavati tudi na zasedanjih gospodarskega sveta in v podjetjih, ker je to prav tako važno vprašanje, kot kriminal.

Pri gasilstvu in požarno varnostni službi po navadi primanjkuje denarnih sredstev ali pa so le-ta nesmotno porazdeljena. Zato so zastopniki gasilskih zvez predlagali, da bi okraj razpolagal s skladirom in tudi določal, katera društva bi kazalo najprej usposobiti za gasilsko službo.

Posebno problematično je stanje celjske poklicne čete. Okraj in občina bosta morala zagotoviti tej četi potrebna sredstva, da si uredi prostore in poveča število članstva. Osvojen je bil tudi predlog, da se pri tej četi ustanovi delavnica za popravilo črpalk, motorjev itd. V gasilski četi je dovolj obrtnikov, ki bi lahko kar pričeli z delom, če bi imeli delavnice in orodje.

V odbore državljanov pri občinah bo treba postaviti take ljudi, ki bodo s svojim vplivom in pravičnim ter pravičnim gledanjem na nekdajnega obtožnika lahko pomagali občinskemu odboru pri pravilni zaposlitvi ljudi, ki so odslužili kazen.

Lani je bilo v našem okraju 225 obsojenih zaradi gospodarskega kriminala. Številka pove, da prihaja precej ljudi iz zaporov in da je tu zelo obširno torišče dela, če hočemo te ljudi prevzgojiti in jim pomagati. Odbor državljanov bo moral vršiti tudi politično vzgojno funkcijo in obravnavati vzroke, ki so človeka privedli do kaznivskega dejanja. Ni važno samo, da takemu človeku preskrbimo zaposlitev, temveč moramo vršiti tudi preventivno službo in odstranjevati vse negativne pojave, ki bi lahko človeka ponovno privedli v kriminal.

Tednikova tribuna aktualnih vprašanj

Osnovna načela premijskega nagrajevanja

Ogoreve Robert

Vse gospodarske organizacije razen onih, ki so pavšalno obdavčene, so dolžne v letošnjem letu uporabiti del dobička za plače oziroma del sredstev plačilnega sklada, ki ostanejo po izplačilu plač po tarifnih postavkah za dajanje premij na podlagi postavljenih nalog in meril za presojo uspeha ob njihovi izpolnitvi. Višina premije ne sme biti vnapreč omejena z višino plače po tarifni postavki.

Osnovni elementi pri premijem nagrajevanju so: delavec ali uslužbenec, doseženi uspeh, ekonomski odraz dosežene uspeha v novo ustvarjeni vrednosti in premija za doseženi uspeh. Z drugimi besedami: delavec ali uslužbenec ima pravico do premije, kadar doseže tak uspeh pri delu, da se ta odraža v boljšem ekonomsko-finančnem rezultatu podjetja. Naštetih elementov so torej v tesni medsebojni povezavi. Če le eden izmed njih manjka, ni več pogojev za premijsko nagrajevanje oziroma premijsko nagrajevanje se izrodi, ker odstopa od osnovnega načela našega plačilnega sistema, to je plača (premijska je del plače) zavisi od uspeha pri delu.

Pri sestavljanju premijskega pravilnika se je treba torej ravnati dosledno po naslednjih načelih:

1. Premija se izplača za določen uspeh. Zato morajo biti vnapreč določena merila, kaj se bo nagrajevalo s premijami in kako se bo ugotavljalo doseženi uspeh, ki ga je treba ugotoviti z ekonomsko-finančnimi pokazatelji. Premijski upravičenec je torej lahko vsakdo, ki je dosegel pri svojem delu uspeh, za katerega so določena vnapreč merila, ki se dajo računsko ugotoviti. Kakršnokoli ocenjevanje po ljudeh se izrodi v subjektivno nagrajevanje, povzroča nezadovoljstvo ter je protizakonito.

2. Premijo dobi upravičenec, če je dosegel pri svojem delu uspeh, ki je večji od običajnega.

Kaj je za gospodarsko organizacijo normalen učinek dela, je treba ugotoviti po analitični poti. O tem kaj več v posebnem članku.

3. Doseženi uspeh pri delu mora imeti svoj odraz v ekonomsko-finančnem uspehu gospodarske organizacije. To se odraža v znižanju lastne cene zaradi boljše proizvodnosti dela, prihrankih na materialu in ostalih stroških, večji proizvodnosti dela, boljši kakovosti proizvodov in znižanju stroškov v poslovanju. Le uspehi pri delu, ki imajo svoj končni odraz v ekonomsko-finančnem poslovanju se nagrajujejo s premijami.

4. Uspehi pri delu so odvisni od premijskega upravičenca. Zato mora premijski upravičenec vedeti, kaj je njegov normalno delo, za katerega je plačan po tarifni postavki in kakšne uspehe mora doseči, da ima pravico do premije. Merila in pogoji za dosego premije morajo biti tako postavljeni, da si lahko vsak upravičenec v naprej izračuna višino premije za določen uspeh.

5. Višina premije mora biti v sorazmerju z doseženim ekonomsko-finančnim uspehom in sredstvi, ki so določena za premije. Zgornja meja višine premije je lahko le doseženi ekonomsko-finančni uspeh, seveda, če je za to dovolj sredstev in se s tem ne oškodujejo ostali premijski upravičenci in kolektivi. Največ sredstev iz dobička oziroma plačilnega sklada, ki ostanejo po izplačilu plač po tarifnih postavkah, je treba usmeriti v premijski sklad, vendar skladno z doseganjen uspehom, za katere je upravičeno premijsko nagrajevanje. Če se delovni uspehi in ekonomsko-finančni uspehi povečujejo zaradi truda premijskih upravičencev, se mora tudi odnos dela dobička za plače, namenjen za premije, povečati napram delu dobička za plače, ki je namenjen za plače nad tarifnimi postavkami.

6. Premija mora vplivati na premijskega upravičenca, da tudi v bodoče dosega večje delovne uspehe. Vpliv premije na premijskega upravičenca mora biti stimulativen, kar pa ni odvisno samo od njene višine. Premije,

ki temelje na vseh naštetih načelih vzbujajo v delavcih in uslužbenecih občutek pravičnosti pri nagrajevanju in razvijajo iniciativo in jih spodbujajo v njihovi iznajdljivosti. Seveda se mora vsaj del premije izplačati takoj, ko so ugotovljeni in realizirani ekonomsko-finančni uspehi, ne pa ob koncu leta. Premija naj bo tudi negativna-penale, toda naj ne zmanjšuje plač po tarifni postavki. Penale naj zmanjšuje premijo, dosežemo v drugem obračunskem obdobju s končnim obračunom na koncu leta. V primeru, da bi bila vsota penalo konec leta večja od vsote premij, naj se razlika krije iz dela dobička oziroma dela plačilnega sklada nad tarifnimi postavkami, ki naj bi pripadali premijem upravičencu.

Premijski pravilniki gospodarskih organizacij, ki bodo sloneli na naštetih načelih, bodo omogočili naglo povečanje proizvodnosti dela in s tem dosegli svoj cilj.

Le v močni združni organizaciji je zagotovljen napredek hmelijske proizvodnje

(Nadaljevanje s 1. strani.)

nega poslojpa. Le-tega bi začeli graditi v prihodnjem letu v bližini inštituta. V tem domu naj bi uredili pisarne za odbor, nadalje dvorano ter eno stanovanje. Razen tega pa naj bi tudi za potrebe inštituta zgradili posebne gospodarsko poslopje, da ne omenjamo, da bo moral tudi Hmezd povečati površino svojih skladišč, če bo hotel uspešno poseči v borbo za kvalitetni pridelek.

Usmerjati v poklice našo mladino je družbeni problem, o katerem morajo tudi sindikati več razmišljati. Zato je predsedstvo okrajnega sindikalnega sveta te dni sklicalo sestanek svojih članov, da bi se pogovorili o tem vprašanju nekoliko podrobneje. Nanj so povabili tudi psihologa, prof. Albina Podjavorška, ki je navzočim podrobno obrazložil pomen poklicnih svetovalnic in problematiko dela te mlade ustanove.

Poklicna svetovalnica je nova ustanova na našem področju in zasluži zaradi važne vloge, ki jo bo morala odigrati, vso pomoč. Vsak okraj ima pri biroju za delo svojo poklicno svetovalnico — trenutno jih je v Sloveniji pet. Celjska poklicna svetovalnica je prišla komaj pred dobrim mesecem delati in je naletela že na našeto ovir pa tudi na veliko razumevanje pristojnih organov.

VLOGA PROSVETNIH ORGANOV V POKLICNI SVETOVALNICI

Zanimanje šole za poklicno svetovalnico še ni zadostno, kljub temu da bi tu ravno šole morale odigrati važno vlogo. Pravzaprav bi otrok že v šoli moral dobiti osnovne pojme, kateri poklic bo zanj najprimernejši in kam naj se obrne za nasvete. Učiteljstvo v Celju pa danes še prav malo pozna problematiko poklicne svetovalnice. Šole imajo največ prilike, da na roditeljskih sestankih vršijo propagando za

deficitne poklice in da preprečijo starše, da ročni poklici niso sramota. Nadalje bi šole lahko tudi organizirale najrazličnejša predavanja o prednostih in gospodarskih važnostih posameznih poklicev. Za taka predavanja bi bilo treba pritegniti tudi gospodarske strokovnjake, ti pa bi mladini oskrbeli tudi ogled po tovarnah, da bi se mladina seznanila s proizvodnimi procesi.

VEČ POMOČI POKLICEM, KI IZUMIRAJO

Iz raznih anket, ki so bile v zadnjem času po naših šolah, je poklicna svetovalnica dobila vpogled, za katere poklice se danes naša mladina najbolj zanima. Največ kandidatov se prijavlja v kovinsko stroko, šiviljsko, frizersko in trgovsko. Za poklice, ki bi jih naša industrija in socialistična obrt najbolj potrebovali, pa ni zanimanja. Tako je le neznatno število interesentov za pekarsko obrt, tesarsko, dimnikarsko, kamnoseško, kleparsko, tapetniško, mersarsko, krovsko, zlatarsko, urarsko, krznarsko in vrtnarsko. Vzroki za to so predvsem na pomanjkljivi propagandi za tovrstne poklice, dostikrat pa bi se mladinec sicer odločil za tak nepopularen poklic, toda ni učnega mesta na razpolago.

TUDI V RUDARSTVU NI MLAJŠEGA KADRA

Z ozirom na povečano proizvodnjo, bo rudnik lignita Velenje v letošnjem letu potreboval že 2200 rudarjev, če hoče biti kos svojim proizvodnim nalogam. Je pa v silni zadregi, ker izgleda, da je v Saleški dolini vedno manj zanimanja za rudarske poklice. Rudnik bi moral letno vzgojiti najmanj 240 novih rudarjev, dejansko pa jih z največjo težavo zberejo kakih 40. Tako so letos po vsej okolici zbrali 45 mladincev v starosti od 18 do 23 let. Ti mladinci so prišli bodisi iz raznih šol ali pa so prekinili druge poklice, skratka ljudje, ki so drugod odrekli in so se nekako pod silo razmer zatekli v rudnik. Rudnik je organiziral zanje učenje, istočasno pa jih vključil tudi v izobraževalne tečaje, za katere pa ne kažejo posebnega zanimanja.

Za vzgojo novega kadra v rudarstvu bi bilo nujno zopet upostaviti rudarsko šolo, ki je pred leti v Velenju že bila, pa so jo zaradi nerentabilnosti morali ukiniti.

ALI JE PRAV, DA KMEČKO MLADINO SILIMO V DRUGE POKLICE?

Člani okrajnega sindikalnega sveta so iznašali tudi kritiko, da hočemo imeti napredno kmetijstvo, hkrati pa silimo kmečko mladino v druge poklice. Res je opaziti, da mladina beži z dežele in sili v industrijo ali v druge poklice. Vojniška občina je na primer pretežno kmetijska, toda mladina sili v industrijo in navadno ostane doma na posestvu najbolj nesposoben član. To je treba preprečiti, če hočemo imeti napredno kmetijstvo. Zato moramo kmečki mladini dati priliko, da se izobrazi v kmetijsko nadaljevalnih šolah.

ZAKAJ MLADINA BEGA IZ POKLICEV

Omenili smo že, da pri nas občutno primanjkuje tudi kovačev. Dejstvo pa je, da se je pri nas v zadnjih letih izučilo kakih 800 kovačev. V poklicu je od teh ostalo samo 50, medtem ko so drugi odšli v druge poklice. Enako je tudi pri livarjih in še nekaterih drugih poklicih. Zato je važno, da damo mladini veselje do poklica, tega pa pri nas ni. Poleg tega vajeniško mladino preveč prepuščamo samo mojstru. Končno je zelo važno tudi vprašanje ureditve delovnih pogojev (stanovanje, obleka, prehrana). Vajenec, ki se raztrgan in umazan pomika po barakah, gotovo ne bo z veseljem izvrševal svojega poklica.

V zvezi s to obširno razpravo je predsednik OSS tov. Albin Medved predlagal, naj bi sindikati v bodoče bolj skrbeli za ta vprašanja, naj bi pri starih in mladini zbujaali spoštovanje do dela in naj bi se po občinskih svetih o tem pogovorili z vsemi odgovornimi ljudmi.

RAZPIS

Komisija za volitve in imenovanja občinskega ljudskega odbora Zalec razpisuje delovno mesto

UPRAVNIKA DOMA ONEMOGLIH NA GOMILSKEM

Pogoji: 5 let upravne službe.

Plača po temeljni uredbi o nazivih in plačah uslužbencev drž. organov. Pravilno kolkovano prošnjo z življenjepisom in opisom dosedanjih službenih mest je potrebno vložiti pri Občinskem ljudskem odboru Zalec.

Komisija za volitve in imenovanja

Katere zadeve rešujejo občinski ljudski odbori

PODROČJE DELOVNIH RAZMERIJ IN DELOVNE INŠPEKCIJE

Pri novih občinah so organizirani za opravljanje zadev s tega področja, v zvezi z razširjeno pristojnostjo, ustrezni referati iz izjemo inšpekcije dela, ki je še nadalje ostala v izključni pristojnosti okraja. Kratak pregled posameznih zadev nam bo pokazal, kako pomembno vlogo so glede reševanja zadev z delovnega področja dobile nove občine.

Delovne knjižice: občine sprejemajo prijave, in izdajajo delovne knjižice, vodijo evidenco o izdanih delovnih knjižicah, izdajajo duplikate teh knjižic, kadar imetniki zgube ali kako drugače pridejo ob delovne knjižice, skratka občina je tisti organ, ki je odslej po sili zakona dolžna izvrševati vse tehnične posle v zvezi z izpolnjevanjem, izdajanjem in evidentiranjem delovnih knjižic.

Vajeniške zadeve so v celoti prenešene na občine. Tako so občine tiste, ki potrjujejo in registrirajo učne pogodbe, ustanavljajo komisije za razmeščanje učencev v gospodarstvu iz enega v drugo podjetje, sprejemajo prijave v zvezi z zahtevkom za razveljavljanje učne pogodbe ter skrbje za razmestitev onih učencev, ki so vsled prenehanja podjetja ali ukinitve dela ostali brez učnega mesta. Občina tudi odloča, koliko učencev mora imeti kaka gospodarska organizacija ali prepove kakih gospodarskih organizacij imeti učence. Prav tako občina razveljavlja učno pogodbo v primeru medsebojnega sporazuma ali zaradi prehoda učenca v industrijsko šolo.

Plače v gospodarstvu: občine so prevzele vse pravice in dolžnosti, ki so po prej po uredbi o plačah delavcev in nameščencev gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ štev. 54/54 pripadale okraju v odnosu do komunalnih, gostinskih, trgovinskih in obrtnih gospodarskih organizacij in kmetijskih združenj. Občine potrjujejo tarifne pravilnike vseh gospodarskih organizacij in zavarujejo izplačevanje plač do višine 60 % plač po tarifnem pravilniku ter izdajo za primere prekinitve dela ustreznega potrdila o vzrokih in trajanju takih prekinitev. Zdravstvenim ustanovam, do katerih ima ustanoviteljsko pravico, potrjuje tarifne pravilnike in pogodbe o povečanju dopolnilnih plač za posamezna delovna mesta.

Higiensko tehnična zaščita: tudi s tega področja so občine dobile nekatere naloge. Tako določa občina, katera podjetja morajo imeti sanitetne postaje in katera podjetja tovarniške higienie. Enako pravico ima občina, da odredi glede na prilike o varnosti dela in delavčevega zdravja gradbenim podjetjem organiziranje enakih sanitetnih postaj na pomožnih gradbiščih.

Ostali posli v zvezi s higiensko tehnično zaščito so ostali pri kraju in je stvar inšpekcije dela, ki podjetja v teh zadevah kontrolira.

Razumljivo je, da vršijo občine še druge posle v zvezi z delovnimi odnosi. Med te spada zlasti arbitraža pri reševanju delovnih sporov. Občina ob določenih pogojih ustanovi Biro za posredovanje dela, določi svojega predstavnika — odbornika v upravni odbor Biroja in mu postavlja šefa, seveda samo v onih primerih, kjer je tak Biro ustanovila občina sama.

PODROČJE PROSVETE IN KULTURE

V tej panogi upravne dejavnosti je značilno, da vodijo občinski ljudski odbori zadeve obveznega šolstva, torej osnovnih šol, samostojnih nižjih gimnazij, pa tudi zadeve vrtcev v svoji pristojnosti. Tako so občine pooblaščenice po splošnem zakonu o upravljanju šol ustanavljati in ukinjati, ob soglasju okraja, šole splošnega izobraževanja in jim zavarovati materialna sredstva. Občine razpisujejo natečaje in vršijo imenovanja upraviteljev, učiteljev in vzgojiteljev v soglasju z okrajnim LO, izvršujejo premeščanja učnega in vzgojnega osebja na obveznih šolah v območju občine, sklepajo o nagrajevanju učiteljev in učencev, o raznih dodatkih in naravnih dajtevah učnemu osebju, o prestopih učencev iz ene šole na drugo ter o predčasnem odpustu učenca iz obveznega šolanja. Občina je dolžna skrbeti za izvolitev in pravičen sestav šolskih odborov, odloča o event. razpustu kakšnega šolskega odbora ter skrbi za to, da se izvajajo predpisi rednega posejanja obveznih šol.

Tudi skrb za poslovanje šolskih kuhinj je stvar občin, ki so dolžne, da poskrbe za potreben inventar in primerna finančna sredstva.

Glede na delovanje splošnih kulturno-prosvetnih ustanov spada v delokrog občine sprejemanje prijav o ustanavljanju in prenehanju takih ustanov ter nadzor nad njihovim delom.

Predvojaška vzgoja je v celoti stvar občine, ki so dolžne ustanoviti za področje občine center za izvenarmadno vojaško vzgojo, imenovati člane strokovnega odbora temu centru ter poskrbeti v občinskem proračunu za potrebna finančna sredstva za delo takega centra. Inšpekcijsko službo nad funkcioniranjem izvenarmadne vojaške vzgoje po občinah opravlja poseben inšpektorat za predvojaško vzgojo pri okrajnem ljudskem odboru. V splošnem področju predvojaške vzgoje za občine ni posebnih sprememb.

S tem zaključujemo članke o novem delokrogu naših občin. Naš namen je bil, da državljanom v tej obliki prikazemo korenite spremembe, ki so se izvršile na področju državne uprave. Občina je postala temeljna samoupravna institucija našega političnega in državnega sistema, organizirana na teritorialni osnovi. Zato jo upravičeno nazivamo tudi »komuno«, ker je v njej zazreti osnovno politično samoupravno obliko družbe, ki preko nje gradi socializem.

Tudi Hmezd bo moral povečati svoja skladišča, če bo hotel uspešno poseči v borbo za kvalitetni pridelek

V nadaljevanju zbora je direktor inštituta KAREL KAČ poročal o triletnem delu tega zavoda, ki je v hmelijskem mestu postal že neizbežen svetovalec in pobudnik za zboljšanje proizvodnje. Probleme o trgovini s hmeljem pa je nanašal direktor Hmezada MIŠO BOBOVNIK. Iz njegovega poročila povzemamo, da je šlo samo

LANI 1725 TON HMELJA ZA IZVOZ

Vsekakor pa bi se ta količina že v lanskem letu povečala za najmanj 300 ton, seveda, če bi bil tudi pridelek za toliko višji. Savinjski golding si uspešno utira pot na inozemskem tržišču. Prav gotovo pa je, da si bo svoj sloves še bolj utrdil, če bo kvaliteta pridelka najboljša.

ZIVAHNA RAZPRAVA

V zelo živahni razpravi so hmelijarji predvsem poudarjali potrebo po večji skrbni za vzgojo mladega rodu hmelijskih proizvajalcev. Na drugi strani pa je stopal problem bodočih odkupnih cen čedalje bolj v ospredje. Prav zaradi odgovora na to vprašanje je že na začetku razprave sodeloval tudi tovariš Avbelj.

NEKAJ MISLI IZ RAZPRAVE TOV. AVBELJA

Že v začetku svojega govora je tov. Avbelj dejal, da je višina odkupne cene za hmelj v prvi vrsti odvisna od hmelijskih samih. Ne samo, da bodo na odkupno ceno vplivali proizvodni stroški, za katere je prav, da jih hmelijski odbor budno spremlja in analizira, nadalje kvaliteta pridelka in podobno, marveč bo odkupna cena odvisna tudi od odločitve, ali bodo hmelijski vztrajali pri prodaji po naprej dogovorjenih cenah, ali pa bodo hoteli tudi ta odkup sprostiti in v njem uveljaviti navijanje cen. V kolikor bi se hmelijski odločili za prosto trgovanje s hmeljem, potem je razumljivo, da bo kot poseben regulator dohodkov nastopil prometni davek. Kajti dovoliti prosto trgovanje brez prometnega davka, bi pomenilo podpirati večanje razlike med dohodki kmečkega in mest-

Življenje NA NAŠI VASI

Resno opozorilo organizatorjem in izvajalcem sadnega škropljenja

V času poznosivskega in zgodnjepomladanskega škropljenja sadnega drevja se prav vsako leto pri ljudeh, ki škropljenje opravljajo, dogajajo primeri lažjih in težjih zastrupitev s strupenimi škropivi. In da se prav vsako leto v različnih predelih Slovenije po nekaj takšnih zastrupitev konča s smrtjo, to pač niso več zgolj osamljena naključja ali nepredvidene nesreče. Edini in neposredni vzrok zastrupitve je zanemarjanje varstvenih navodil in mer pri ravnanju s strupenimi škropivi, zlasti z rumesanom!

Republiška kmetijska in Republiška sanitarna inspekcija ponovno opozarjata okrajne kmetijske in sanitarne inšpekcije, kmetijske zadruge in kmetovalce, ter v prvi vrsti vse tiste, ki škropljenje opravljajo, na previdno ravnanje s škropivi ter na strogo izpolnjevanje zaščitnih ukrepov pri škropljenju.

Rumesan, kakor tudi vsa ostala kemična sredstva za varstvo rastlin in sadnega drevja so hudi in tudi življenjsko nevarni strupi za ljudi, kakor za domače živali! Zato je treba ravnati z njimi zelo previdno, pa naj jih uporabljamo za škropljenje ali za pršenje. Osnovno pravilo za vsakega škroplilca je, da pride s škropivom čim manj v dotik! Vedeti moramo, da nastopi nevarnost zastrupljenja čim pride škropivo v dotik s kožo, z usti, z očmi in z dihalnimi organi. Škropivo kmalu prodre skozi obleko, prodre v kožo, se prime nezaščitene rok in obraza, se z vdihavanjem, s pitjem, jedjo ali s kajenjem prenaša v telo. Zato naj škropilci v vsakem primeru strogo upoštevajo in se ravnajo po naslednjih varnostnih navodilih:

Škropilec ne sme med delom ne piti, ne jesti in ne kaditi. Opozoriti je treba ljudi, da naj ne dajejo škropilcem med njihovim delom žganja in drugih alkoholnih pijač! Alkohol pospešuje

strupeni učinek rumesana! Pred jedjo, pitjem ali kajenjem si mora škropilec umiti roke z vročo vodo in milom ter izplakniti usta, ne pa, kar se to čisto dogaja, da z golimi rokami, ki se jih je oprijelo strupeno škropivo, prijemlje in nosi v usta cigareto ali kose hrane ter zraven še pije in tako sam poskrbi, da se mu strup po najbližnji poti zanaša v telo.

Škropiti je treba vedno tako, da veter ne zanaša škropiva naravnost v obraz! Brezpogojno se mora izogibati vdihavanju strupene škropilne meglice!

Prvo in najvažnejše pravilo pa je zaščitna oprema. Dolžnost vseh kmetijskih zadrug ali gospodarstev, ki škropljenje organizirajo, je, da poskrbe za primerno zaščitno obleko škropilcev. Nabaviti je treba zaščitno obleko oziroma haljo ter kapuco iz plastičnih mas (polivinila), dalje gumijaste škornje, gumijaste rokavice in obrazne ščitnike. Vsa navedena zaščitna sredstva lahko nabavite po zmerni, povsem dosegljivi

ceni preko kmetijskih magazinov pri podjetju »Agrotehnika« v Ljubljani. Seveda je treba škropilce stalno opozarjati, da se zaščitne opreme zares tudi poslužujejo in nadzorovati škropljenje tudi s te plati.

Škropilci se morajo med delom redno menjavati, da ne opravljajo vedno samo eden nevarnega škropljenja, to se pravi, da ni stalno ena in ista oseba neposredno v dotiku s strupenimi škropivi. V večjih škroplilnih akcijah, ki trajajo po več tednov, naj se škropilci menjavajo vsake tri do štiri dni.

Odgovorni ljudje so dolžni z vztrajnim, nazornim prepričevanjem in poukom dopovedati škropilcem nujnost osebne zaštite pred strupenimi škropivi, saj je le-ta samo v interesu njihovega zdravja in življenja. Pouku naj sledi tudi vestna in natančna kontrola. Le s krepitvijo njihove zdravstvene zavesti bomo dosegli, da se žalostni primeri zastrupljenj in smrti ne bodo več ponavljali.

V celjskem okraju bodo zasadili že okrog 50 ha površin z malinami

Kljub temu, da naši kmetovalci že vedo, da bo pri nas odkup jagodičevja v vsaki množini zagotovljen in da se bo pridelovanje teh donosnih kultur izplačalo, še nimajo pravega razumevanja za nove nasade. Vendar pa bo letos v našem okraju že 50 ha površin zasajenih z malinami. Da se gojenje teh kultur res izplača, je dokaz to, da so letos predvsem razširili nasade tisti kmetovalci, ki so že v letu 1952 gojili jagodičevje. Gozdne maline pri nas vedno bolj izumirajo, ker goloseke sproti pogozdujemo. Zato je sadna in-

dustrija zadnja leta že v pravi zadregi, kje bo dobila maline.

Tudi jagode vržejo pridelovalcu precej dohodkov in so jih v zadnjem času spet začeli množično gojiti. Jagode bodo začeli gojiti predvsem v okolici Smartna v Rožni dolini in Galicije, novi nasadi pa bodo tudi v Sentižu pri Velenju.

Nekoliko bolj problematično bo gojenje črnega ribeza, ki je v svetu najbolj iskan. Sprito izredne vitaminske vrednosti (vsebuje trikrat več vitaminov kot limona) bi mu morali posvečati več pozornosti. Res je, da nam zaenkrat sadik črnega ribeza še primanjkuje, vendar ljudje se ne zanimajo preveč za gojenje, tudi če bi sadike imeli. Do danes so gojili črni ribez v neznatnih količinah samo manjši vrtničarji okrog Strma in Konjice.

Lansko leto smo v našem okraju odkupili okoli 10.000 kg malin (največ jih je pridelala zgornja Savinjska dolina). Letošnja proizvodnja malin pa bo znašala najmanj 35.000 kg. Jgodi pa, kot predvidevajo na Okrajni zadrugi zvezi, bomo letos odkupili okrog 20 ton.

Na trgu pogrešamo živo perutnino

Celjske gospodinjice se upravičeno pritožujejo, čemu socialistični sektor ne more organizirati prodaje žive perutnine. V tem pogledu smo odvisni le od zasebnih prodajalk in prekupčevalk. Ker je perutnina razmeroma malo, ni izbire in zasebniki lahko držijo visoke cene. Včasih so tudi mesnice prodajale zaklano perutnino, vendar potrošniki niso bili zadovoljni, ker vsakdo pačraje kupi živo kokoš. Potrebo po prodaji žive perutnine je uvidela tudi trgovinska zbornica, ki je pred kratkim na seji o tem vprašanju s komisijo za organizacijo tržišča in cen tudi razpravljala. Takrat so predlagali, da bi Mlekopromet prevzel odkup perutnine, ko dnevno pobira mleko po vaseh, kjer zlasti na Kozjanskem ponujajo perutnino. Mlekopromet je bil voljan prevzeti to nalogo, vendar ni uspel, ker je

sanitarna inšpekcija prepovedala prevažati mleko skupno z živo perutnino. Celjske gospodinjice so se na posvelnem sestanku pred dnevi znova lotile tega vprašanja in predlagale, da bi naj pod železniškim prevozom ali pa na Lavi uredili tržnico za perutnino. Morda bi to lahko organiziralo Kmetijsko posestvo Lava.

OBČNI ZBORI SZDL BODO KMALU KONČANI

Občni zbori vaških organizacij SZDL v šentjurski občini bodo kmalu zaključeni. Niso pa še bili v Prosenjškem, v Blagovni, Vrbenem in Tratni. Vzrok temu je nedelavnost odbornikov. V teh vaških odborih imajo tudi slabo urejeno evidenco članstva.

NAGRADNA KRIŽANKA MESTNE HRANILNICE

Tokrat je za naše križankarje celjska Mestna hranilnica pripravila prav lepa darila v hranilnih knjižicah. Prednost pri žrebanju bodo imeli oni reševalci križank, ki imajo že naložen denar pri Mestni hranilnici. Rešitve križank je treba poslati na Upravo Celjskega tedinika do torka (10. aprila) do 14. ure. Celjani lahko oddajo križanke osebno v upravi našega lista. Izid žrebanja bomo objavili v prihodnji številki.

I. nagrada: hranilna knjižica z zneskom 3000 dinarjev.

II. nagrada: hranilna knjižica z zneskom 2000 dinarjev.

III. nagrada: hranilna knjižica z zneskom 1000 dinarjev in 8 nagrad s hranilnimi knjižicami v znesku po 500 din.

Ker so nagrade lepe, pričakujemo, da bo tekmovalo spet lepo število naših križankarjev.

VODORAVNO: 1. in 61. poziv vsem prebivalcem, da hranijo svoje prihranke v Celjski mestni hranilnici, kar bo v njihovo korist. 16. gibljivi del elektromotora. 17. del posteljnine. 18. najmanjši del snovi, po katerem se imenuje tudi najstarejši sodobni orožje. 19. znanaka prevoznih sredstev, nemške izdelave. 20. namotana, navita. 21. krik, vpije. 22. nadležne žuželke. 23. celé (hrvatsko). 24. tropski živalski orjaki. 25. vrsta cvetlice (množina). 26. prvi dve črki Ašerčevega imena. 27. kemična oznaka za Iridij. 28. zapreka. 29. vlagati denar v Celjsko mestno hranilnico, varčevati. 30. dotiki, zblizanja. 31. žensko ime. 32. veznik. 33. je rešila, tudi poznana Shakespearova drama, v dvojini. 34. hlev, bivališče za domače živali. 35. vstaja, revolucija (dvojina). 41. posedujeta. 42. stara Avstro-Ogrska denarna enota. 43. nekoristna zel. 44. goljufa. 45. kipeča, z visoko temperaturo. 46. deveta in deseta črka pod 1 vodoravno. 47. ženska oseba iz jugoslovanskega filma »Plavi 9«. 48. naplatalo v dvojini. 49. del glave. 50. urad, hrvatsko. 52. krojaško vezilo. 53. predlog. 54. rusko žensko ime. 55. pot skozi brih. 57. dva enaka soglasnika. 58. glazen z električno napravo. 59. prvenstveni, osnovni.

NAVPIČNO: 1. izročil v roko. 2. namiznoteniška potrebnost. 3. ljubkovalno ime za očeta. 4. uspeh v nogometni igri. 5. ploskovna mera. 6. breznata. 7. samo ena. 8. prepevati, tudi vrstili števnik. 9. škodljivost železu (železov oksid). 10. glas konja, družabna, iz najboljših. 12. domača pritrilnica. 13. število. 14. kmetijsko orodje za košnjo. 15. označbe za ljudi, poleg priimkov. 20. dostojnost, spodobnost. 22. nedoločni zaimke. 23. človeku potrebna točnina. 25. blago za lahke obleke. 26. glasheni samospjev. 27. po posameznih etapah. 30. rešena. 31. jedilo. 32. iz vrste zemlje, iz katere je izdelana opeka. 33. priletni, že v letih. 34. ime tovarne Eteričnih olj (v dvojini). 36. lasti nekake ženskega imena. 37. sobna oprema. 38. dan v tednu. 39. okrajšava za ulico. 40. orodje (hrvatsko). 41. žensko ime. 42. predmet, ki je na kraju. 43. del mize. 45. izdobljen z vrtnjem, lik, ki je raven. 49. okrajšava za »bakterije«. 50. seč. 51. Kamilomol na Polulah pri Celju. 54. začimba za solato. 55. prizvok pri zelo starih osebah. 56. osma, deseta in enajsta črka pod 61. vodoravno. 58. veznik (samo ena) 59. glej 46. vodoravno. 60. začetnična imena in priimka največjega slovenskega pisatelja.

7. APRIL — SVETOVNI DAN ZDRAVJA

Mrčes, sokrivec bolezní

Tako se glasi geslo za letošnji Svetovni dan zdravja. Kaj je Svetovni dan zdravja? Dne 7. aprila 1948 je dobila uradno veljavo Uredba Svetovne zdravstvene organizacije. Po tej uredbi zdaj vsako leto na dan 7. aprila praznujemo Svetovni dan zdravja. Ob tej priliki skušajo pristojni zdravstveni organi vzbuditi med prebivalstvom zanimanje za zdravstvena vprašanja ter pritegniti ljudi k sodelovanju pri raznih zdravstvenih akcijah.

Osnovna misel za letošnji Svetovni dan zdravja je borba proti boleznim, ki jih prinaša in širi mrčes. Zato letos praznujemo ta dan pod geslom »Mrčes — sokrivec bolezní«.

Pod tem naslovom je napisal dr. M. G. Candau, generalni direktor Svetovne zdravstvene organizacije, za letošnji Svetovni dan zdravja poročilo, ki ga v izvirniku objavljamo.

Zelo veliko je bolezní, ki jih lahko prenaša in širi edinole mrčes. Te bolezni so najstarejša šiba človeškega rodu, ki so mu v neki meri oblikovale tudi zgodovino. Tako je močvirska mrzlica igrala vlogo pri razvoju in propadu nekaterih civilizacij, tako sta kuga in rumena mrzlica ponovno zdesetkali prebivalstvo starega in novega sveta, epidemije tifusa pa so odločile prenekatero vojaško bitko.

Te in še mnogo drugih bolezni, ki jih prenaša leteči ali lazeči mrčes, so oslabilе cele skupine prebivalstva, razljudile rodovitne pokrajine in spravile v nevarnost človekov obstanek ne samo v tropskih predelih, marveč tudi v zmernem pasu. Kljub uspehom, ki smo jih dandanes dosegli v borbi proti mnogim od teh nesreč, ni med njimi tako rekoč niti ene, ki ne bi za veliko množino ljudi pomenila dejanske ali vsaj možne nevarnosti.

Večji del teh bolezni so ljudje spoznali in se jih bali že dolga stoletja, vendar je pa komaj 60 let tega, kar so znanstveniki začeli sumiti, da utegne njih širjenje posredovati mrčes. Sele v začetku tega stoletja so po vztrajnem raziskovanju lahko zanesljivo ugotovili, da mnoge kužnih bolezni prenaša raznovrstni mrčes, kot n. pr. moskiti, ce-ce muhe, papatajski komarji, bolhe, uši kakor tudi klopi in pršice.

Po teh odkritjih so v prvem navdušenju mislili, da bodo zdaj, ko poznajo povzročitelja, z uspehom obvladali bolezni.

In res so v prav kratkem času iz večine ameriških mest pregnali rumeno mrzlico, omejili so pogostnost močvirske mrzlice, posebno v gostih naseljih in v zmernem pasu, ter z uspehom zatirali še nekatere druge bolezni.

Toda o kakem hitrem napredku ni moglo biti govora, vse dokler med zadnjo vojno niso za zatiranje mrčesa iznašli sredstev z dolgotrajnim učinkom, od katerih je najbolj znan brez dvoma diditi. Ta kemična sredstva imajo posebno lastnost, da ostanejo smrtonosna za mrčes tudi še več mesecev po uporabi. Eden izmed prvih triumfov je bil, ko so z njimi zažuli grozeče epidemije tifusa med vojno in po njej. Kot izredno uspešna so se izkazala ta kemična sredstva tudi, ko so jih smotrno uporabili proti močvirski mrzlici, in to celo v redko naseljenih kmetijskih predelih. Tako dandanes ni bolezní, ki jo prenaša mrčes, da bi je s temi novimi sredstvi ne mogli kolikor toliko uspešno zatirati.

Toda tudi to pot je pretiranemu optimizmu sledilo razočaranje. Ugotovili so, da ponekod lahko zlasti domača muha in pa neke vrste moskitov, uši, ščurkov in stenic, če nanje nekaj let delujejo ta uničevalna sredstva, dosežejo nekakšno odpornost, ki jih varuje pogina. Pri domači muhi je ta prehod dokaj hiter, tako da sredstva, ki smo o njih govorili, zanje niti niso več dovolj učinkovita. Nasprotno pa je, kar se tiče moskitov, sredstvo za zatiranje mrčesa dovolj učinkovito več let in je v tem času z odločno borbo že mogoče izkoreniniti bolezni, kot je n. pr. močvirska mrzlica: tudi če moskit postane sčasoma odporen, infekcij vendarle ne more več prenašati.

Druga zelo velika nevarnost pa je v tem, ker mnogo bolezni, ki jih prenaša mrčes, po vsej verjetnosti v bolj ali manj trajni obliki razsaja med divjimi živalmi. Le-te so potemtakem nekakšen rezervar infekcije, ki se lahko nenadoma razširi in povzroči epidemije pri domačih živalih in pri človeku.

Znano je, da je rumena mrzlica doma v goščavah med opicami in drugimi živalmi; da tli kuga med divjimi glodavci po mnogih krajih, od koder se prav lahko zanese med podgane, ki žive v bližini človeka; da je tripanozom, povzročitelj spalne bolezni, stalni gost divjih afriških živali in da ga na človeka in živino prenaša ce-ce muha. In lahko bi med boleznimi navedli še nič koliko drugih primerov iste vrste.

Bilo bi pa zelo zgrešeno, če bi te stare sovražnike človeštva podcenjevali. Po novejših ugotovitvah nam je tako rekoč na dani, da nam tudi insekticidi z dolgotrajnim učinkom, pa naj bodo še tako močni, ne bodo izbojevali dokončne zmage nad mrčesom. Za zdaj tudi ne vidimo možnosti, da bi zatrli bolezni, ki so razširjene med domačimi in divjimi živalmi. So nam le vsakdanji opomin, ki nas poziva k neprestani pazljivosti.

Upam, da bo Svetovni dan zdravja letos pripomogel predvsem do spoznanja, da nam bolezni, ki jih prenaša mrčes, vendarle še ni uspelo premagati, čeprav jih obvladujemo čedalje bolj. Dokončno zmago pa bo človeštvo lahko doseglo edinole ob uporabi vse svoje inteligence in iznajdljivosti. Doseglo jo bo predvsem na ta način, da bo z združenimi silami nastopilo proti temu skupnemu sovražniku, saj nas ta že sam najresneje poziva na boj, ki je poverjen mednarodni zdravstveni akciji.

Celje je eno najmočnejših središč taborniškega gibanja v Sloveniji

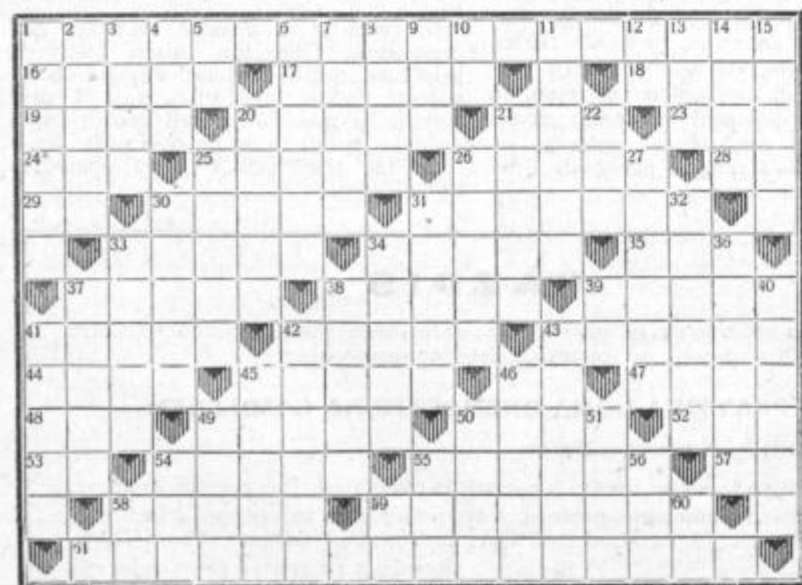
Celjski taborniki, vključeni v »Rod Gorskikh Borov« se nimamo za seboj dolge poti, a po uspehih in delu v zadnjih dveh letih lahko prištevamo Celje med najmočnejša središča taborniškega gibanja v Sloveniji. Prav tako je tudi z družino »Crnih Kosov«, ki živahno deluje na II. gimnaziji. Verjetno ste že slišali o nadvse uspelem taborniku, ki ga je družina privedla lani na Jadranu. Vsako leto pregledamo prehojeno pot in si zastavljamo nove, vedno zahtevnejše naloge. Takšni zbori so čisto združeni z majhno svečanostjo ali programom.

Tako je bilo tudi četrti dan »meseca prebujenja« v risalnici II. gimnazije. Žal si pravega zbora, združenega s tabornim ognjem, zaradi precej hladnega vremena nismo mogli privoščiti in smo se morali zadovoljiti pod streho. Zbrali smo se delno v krogih in s pisano ruto okoli vratu. Po uvodnih besedah glavarja — prof. Vrežeta in načelnika »Ve-

likega Bivola« se je razvila živahna razprava, kjer smo se pogovarjali o letošnjih taborenjih in izvolili pripravljalske odbore. Starejši smo sklenili, da bomo taborili poletni v Bosni, skupno s tovariši iz Laškega.

Po običnem zboru smo povabili tudi goste, in sicer rodovo upravo, stareše tabornikov in vse družine v Celju, a so se nam odzvali le »Sumeči Topoli« iz I. gimnazije. Vsi taborniki s I. izpitom so po lepem nagovoru glavarja položili zaoblubo in se krstili s taborniki imeni. S prisego smo vsi svečano obljubili, da se bomo borili za domovino in za bratstvo naših narodov, ter da bomo živeli po taborniških zakonih, ki nas bodo vzgajali v vredne državljane socialistične domovine. Program je bil izpolnjen z recitacijami, narodnimi pesmi in šaljkami. Za konec pa smo zapeli še taborniško himno.

Sivi Volk

PRIMORSKO GLEDALIŠČE gostuje v Celju

V soboto in nedeljo, 7. in 8. aprila, se bodo predstavili celjskemu občinstvu igralci koprškega gledališča ali — z uradnim nazivom: **Gledališče za Slovensko primorje** s sedežem v Kopru. Ta igralni zbor celjskemu občinstvu ni več povsem neznan, saj je že dvakrat tu nastopil: pred nekaj leti — ko je imel še sedež v Postojni — s Klubom Hinka Košaka (eno glavnih vlog je tedaj igral novo angažirani član CG Albin Penko), lani na prvem festivalu slovenske in jugoslovanske dramatike pa s praznjo Ocvirkovo satirične farse »Tretje ležišče« (tudi v njej je igral Penko eno vidnih vlog). Tudi sicer sta imeli obe gledališči že dovolj živih in plodnih stikov. Naj omenimo samo, da je celjski režiser Andrej Hleng na začetku letošnje sezone pripravil v Kopru eno njihovih najbolj uspešnih premier, dramatisacijo Zolajeve »Tereze Raquin«.

Zdaj, v drugi polovici tega delovnega leta, se je podalo koprsko gledališče na pot po vsej Sloveniji, na pravo reprezentativno turnejo; saj bodo kar s tremi uprizoritvami obiskali vrsto slovenskih mest in krajev: Ptuj, Maribor, Celje, Ljubljano, Kranj, Novo mesto, Jesenice itd. Vsekakor je prav, da tudi široka slovenska javnost — v izveščku skoraj vse slovensko gledališko občinstvo — spozna delo in prizadevanje tega svojevrstnega odra.

Igralci v Kopru so nedvomno najbolj poštrevovalni pionirji gledališke umetnosti, kar jih premore ta poklic na Slovenskem. Saj njihovo delo ni urejeno, ne poteka v enakomernih kolotčinah, kakor delo igralcev v drugih slovenskih krajih: predvsem so pravcato potujoče gledališče z delovnim področjem po vsej Primorski. Le kdor je vsaj malo spoznal napore igralskih družin na turnejah in gostovanjskih poteh, ta more presoditi, kakšne žrtve in odpovedi terja neprestano življenje v »zelenem vozu« ali v »baraki« (kot se je tako potujoče gledališče imenovalo pri poetu španske revolucije Federicu Garcíi Lorcu). V matičnem kraju igrajo primorski igralci največ po tri, štiri (to je že veliko!) ponovitve, vse ostale reprize, tudi po dvajsetkrat in več, pa v vseh, tudi najmanjših krajih Primorske: često tam ni primernih odrov, ne prenočišč, ne urejene preskrbe. Igrajo pa le. Igrajo, ker imajo v vseh teh krajih nekaj: prav čudovito, resnično zlato občinstvo. Ljudstvo na Primorskem je tudi še zdaj, deset let po koncu četrstoletne fašistične okupacije, nenasitno, kar se tiče kulturnih dobrin v materinščini; in celo v najbolj zakotnih krajih se koprskim igralcem vedno znova dogaja, da so dvorane zanje premajhne. Ljudje prihajajo na predstave iz okoliških hribov — in to navdušenje za slovensko gledališko umetnost je tista sila, ki daje igralskemu zboru tudi ob vseh naporih, ob pomanjkljivem razumevanju krajevnih činiteljev, ob nezadostni opreči, ob slabih gmočnih prilikah in vseh drugih težavah — vendarle moč, da vztrajajo.

Predstavili se bodo s tremi jugoslovanskimi deli. Prva bo Ruplova slo-

venska inačica Fotezove adaptacije prve in najimenitnejše hrvatske (pa nemara sploh jugoslovanske) klasične komedije, **Držicevega** »Dunda Maroja« pod naslovom **Boter Andraž**. Klasična dalmatinska komedija v vipavski lokalizaciji bo nedvomno tudi v primorski razkošno odjeknila med našim občinstvom. Druga je praznjo **Marodičeve** zgodovinske igre v Grinovi priredbi **Na dnu kelihov**: Aleksandar Marodič je po »Operaciji Altmarek« tudi nam že dober znanec; tokrat ga bomo spoznali kot avtorja slikovite, nekako kreftovske zgodovinske igre z napeto, skoraj kriminalistično vsebino in ostro antiklerikalno bodico. Tretja — po pomembnosti prva, četudi nemara manj slikovita — bo praznjo nove slovenske izvirne igre; GSP je tudi letos pripravilo krst novega — tokrat resnoba — dela svojega domačina, »hišnega« avtorja **Vasje Ocvirke**: pisatelj se je spet vrnil k svoji partizanski tematiki, kot jo je obdeloval že v radijski in odrski igri »Ko bi padli oživel«. Zdaj je napisal novo dramo iz tega okvira pod naslovom **Srečno, ljudje!** — in dasi o delu doslej še malo vemo, vsekakor upravičeno pričakujemo, da mu bo treba nakloniti vso pozornost.

Gostovanje koprškega gledališča je za celjske kulturne prilike vsekakor poživitev in bo zato — lahko pričakujemo — odjeknila med občinstvom.

Kulturnoprosvetna dejavnost na našem podeželju

VESELI VEČER V VELENJU

Pred dnevi so gostovali v Velenju Zalčani z veseljem večerom, škoda le, da je bil slabo obiskan. Program, ki je bil razdeljen v dva dela, je bil v celoti pester, tako da sta ljudem minili dve uri kot bežen trenutek. Prvi del programa je bil posvečen domači pesmi in glasbi, drugi pa je bil prežet z modernim glasbo. Zalčani se lahko pohvalijo z odličnim orkestrom, saj je v njihovi sredi najboljše harmonikaš v Savinjski dolini.

Ce bi med dvotipi ne bilo nekaterih spodsrlajev, lahko trdimo, da s takim veseljem večerom lahko gostujejo Zalčani tudi v mestih.

IZ ŠMARTNEGA OB PAKI ZA IZOBRAZBO SKRBE

Ze lanko jesen smo obširno poročali o delu delavskega kolektiva »Kovinski« Gorenje, ki na veliko proizvajajo raznovrstne mlatlince in sadne mline raznih vrst. Takrat smo tudi zapisali, da bo to podjetje doseglo do konca lanskega leta predvidoma okoli 3 milijone čistega dobička. Danes pa lahko zabeležimo razveseljivo dejstvo, da je bil dobiček precej višji, saj znaša skoraj štiri in trideset milijona dinarjev.

Kolektiv pa se ne briga samo za čim večjo proizvodnjo, temveč se je začel zanimati tudi za izobrazbo svojega članstva. Pred kratkim je bil tu ustanovljen sindikalni šahovski klub »Kovinar«, nadalje bodo imeli delavci svoj jazz in novoustanovljeni moški

Toda ne samo kot prikupno zanimivost, moramo vrednotiti to gostovanje: dolžni smo tudi izkazati spoštovanje naporom in prizadevanosti te najbolj poštrevovalne slovenske gledališke družine!

„Krila“ najnovejša slovenska revija

Letalska zveza Slovenije nas je te dni presenetila s prvo številko bogato ilustrirane revije »Krila«. Ze zunanja oprema lista velikega formata nas vabi, da sežemo po njej tudi taki, ki se z letalstvom ne ukvarjamo. List za listom nam odkriva zanimivosti iz domačega in tujega letalstva. Ze na prvih slikah vidimo modele jugoslovanskih letalskih konstrukcij. Njihovi konstruktorji obhajajo letos 10-letnico naporega, toda uspešnega dela. Članek o alpskem jadrnanju nam odkriva smelost naših jadrancev nad visokimi vrhovi naših gora. »Letov« včeraj, danes in jutri, nas seznani z ustrojem naše domače letalske tovarne v Ljubljani, saj mnogi niti ne vedo, da jo imamo tudi Slovenci. Poučen je tudi članek »Helikopterji«, letala, ki že tudi pri nas mnogo pomenijo. O borbi v zraku iz druge svetovne vojne nam napeto pripoveduje P. Clostermann pod naslovom »Plameneče nebo«. Zanimivi so tudi članki o sovjetskem in angleškem letalstvu ter zanimivosti iz letalskega sveta.

PRVA SMRTNA NESREČA PRI DELU

Mlad delavec, ki je v enem od naših podjetij delal na lesno-obdelovalnem stroju, se je smrtno ponesrečil. Družina je ostala brez očeta, družba in podjetje pa brez mladega proizvajalca. To je letos prva smrtna nesreča pri delu na področju našega okraja, ki je že v tretjem mesecu zahtevala svojo žrtev.

Ne bi do podrobnosti analiziral vzrokov, ki so privedli do tako hude izgube, ker preiskava še traja, vendar bi nas morala tudi ta nezgoda naučiti marsičesa.

Predvsem nas morajo take smrtne nezdge poučiti, da je potrebno za vsako mehanizirano delo, za vsak stroj delavce priučiti in naučiti, in to ne samo delovne operacije, temveč tudi vsega ostalega, ki je z delom v zvezi.

Nekdo mora v vsakem podjetju skrbeti tudi za varnost pri delu in tudi za to, da bo vsak delavec, preden bo začel delati, s katerim koli strojem, pokazal potrebno znanje in prakso. Nadalje je potrebno vedeti, da za delo na strojih ni primerna kakršna-

koli delovna obleka, da mora nekdo v podjetju stalno nadzirati stroje, odpravljati ugotovljene napake, skrbeti za pravilno montažo strojev in strojnih naprav, električne instalacije in drugih ureditev. Če v podjetje prejmemo stroje ali strojne naprave, potem mora nekdo le-te pregledati in ugotoviti njihovo uporabnost tudi s stališča varnosti tistih, ki bodo pri njemu delali. Nekdo mora biti za vse te stvari odgovoren, da ne bomo v nedogled prenašali tako hudih posledic.

Pri lesno-obdelovalnih strojih se iz leta v leto ponavljajo nezdge in poškodbe pri delu. V statističnih podatkih se pri delu v poškodbe uvrščajo kar med prve. Zato naj bo zadnja smrtna nezdga vsem odgovornim v naših podjetjih in vsem delavcem zadnji in močan opomin, da je zdravju in življenju zaposlenih delavcev potrebno posvetiti veliko več in resne skrbi, kakor pa je to bilo doslej v nekaterih primerih. V podjetjih moramo storiti vse, da ne sreče preprečimo.

Izredni dopust

»Halo, halo — inšpekcija dela! Ali nam lahko daste pojasnilo, če delavcem pripada ...«

Tako je iz dneva v dan: vprašanja, pojasnila. Tako je tudi prav, da ne bo nepotrebnih potov, dopisovanja in slabe volje.

V zadnjih dneh je na dnevnem redu vprašanje »Ali delavcem, ki odhajajo na odsluženje kadrovskega roka pripada letni dopust?« Predvsem je potrebno pojasniti, da načeloma, če ni iz-

V Celju je potrebna OTROŠKA KONFEKCIJA

Na posvetovanju zastopnic ženskih društev so celjske žene nedavno razpravljale tudi o vprašanju otroške konfekcije v Celju. Tako male izbire otroškega perila in oblek morda nima zlepa kako drugo mesto razen Celja. Ker imamo v Celju in v bližnji okolici nekaj tekstilnih tovarn, ki razpolagajo z ostanke blaga, ne bi bilo posebnih ovir za ustanovitev take otroške konfekcije, kjer slednja krpa dobro služi. Zene so bile mnenja, da bi otroško konfekcijo izdelovale delavke-šivilje v tovarni Topper. Šivale bi v popoldanskih urah in bi bile plačane po komadu. Ni dvoma da bi marsikatera rada sprejela delo na domu, ki bi ji nudilo postranski zaslužek. Tako otroška konfekcija bi bila gotovo cenejša, če bi tekstilne tovarne dobavljale ostanke, pa tudi izdelava bi bila solidna, ker bi šivilje tekmovala med seboj. Na ta način bi se preprečilo šušmarstvo, potrošniki bi bili zadovoljni, zadovoljne pa tudi delavke Topra, ko bi več zaslužile.

Kulturno prosvetno delo v Saleški dolini mora dohitevati silen gospodarski razmah

SALEŠKI FESTIVAL V LETU 1956

že močnem industrijskem področju. Njegova pesem je bila namenjena zatiranim, ki morajo spregledati, da bodo znali ceniti veličino slovenstva in se znali boriti za enakopravnost v besedi in dejanju. Le razgledan, izobražen član naše družbe lahko sodeluje pri upravljanju v naših ustanovah in podjetjih. S povečanim industrijskim potencialom se je moralo okrepiti tudi delo delavskih prosvetnih društev Svoboda, ki so najmočnejša kulturna žarišča v delavskih centrih.

V Kajuhovem rojstnem mestu Šoštanju so takoj po svobodi ustanovili prosvetno društvo, ki je danes močno razvilo svojo dejavnost. Zanj so zbrali nad 10 milijonov din prostovoljnih prispevkov. Tovariša Brunšek in Tevž sta največ pripomogla, da delovni program društva lahko uresničujejo v lastnih prostorih.

Dramska sekcija je naštevila pet dramskih del in pričela letošnjo sezono z zelo zahtevnimi »Hlapci«. Treba je priznati, da so bile vse uprizoritve na primerni umetniški višini, ako pomislimo, da je njihov oder le amaterski. Poleg najmočnejše pevske sekcije, ki večkrat gostuje in nas je pred nedavnim iznenadila s pisanim sobotnim večerom, je izredno delovna lutkovna sekcija, ki jo vodi tov. Medvedova. Odigrali so šest predstav. Ogledalo si jih je nad 4000 otrok. Lutkovno sekcijo je treba omeniti še prav posebej zato, ker je posvetila vso skrb naši odrasla-joči mladeži in ji nudila lep kulturni užitek. Pridno vadi tudi godba na pihala, ki ima precejšnjo tradicijo.

Zelo živo je bilo delo šahovske sekcije, ki je organizirala več turnirjev in se je poskusila tudi z mariborskim prvakom tovarišem Mišuro. Plodno je bilo delo Ljudske univerze, ki je pripravila več kvalitetnih predavanj in organizirala jezikovne tečaje. Pohvalno je delo Svobode pri širjenju socialističnega tiska, saj je zbrala nad 200 naročnikov Socialistične misli. Po

obnem zboru je društvo sklenilo, da bo številno okrepilo članstvo. Sindikalni odbori bodo morali zainteresirati svoje ljudi za delo v Svobodi.

Po smernicah III. kongresa Svoboda na Jesenicah bodo povečali predvsem delo ljudske univerze. Zato so sestavili izobraževalno sekcijo, katere jedro je ljudska univerza. Letos delujejo poleg jezikovnih tečajev še tečaji za stroje-pisje, stenografijo in knjigovodstvo. Poskrbeli bodo, da bo v njihovih vrstah čim več mladine. Prvi uspehi so vidni. Mladina pridno dela v recitacijskem zboru. Prav vse organizacije in podjetja v okraju bi morala biti zavzeta za vzgojo in kulturno razvedrilo mladine. Zalostno je, da le ta nima v Šoštanju lastnega kotička. In prav zato, bo naloga Svobode še zahtevnejša. Toda ni dosti mladine le privabiti — treba jo je zaposeliti. Ali ni prav v delu in uspehih resnično lepo življenje? Le to naj mladina še bolj občuti. Svoboda sama take naloge ne bo zmogla, če ji ne bodo pomagali v prvi vrsti sindikati in organizacije. Nezačuden je 4.000 knjig, a je le 50 stalnih obiskovalcev. Mladine sploh ni. Prav njej bo treba povedati, da brez knjige ni znanja, ni zrelega in preudarnega človeka. V njihovi knjižnici je vrsta leposlovnih knjig, ki željno čakajo, da mlade oči odkrijejo njihovo lepoto. Delo z mladino ni lahko — ni enkratno. Z njo je treba stalno delati in jo voditi. Izobraževanje delavstva in inteligence bodo širili na debatnih večerih, kjer bodo predavatelji nakazali osnove, slušatelji pa bodo o njih razpravljali in si tako utirali pot do znanja. S povečanim zanimanjem vseh organizacij, sindikatov in upravnih odborov v Šoštanju, se bo kulturno poslanstvo Svobode okrepilo. Predanim prosvetarjem: predsedniku društva Brunšku, Trobinu, Tevžu, Medvedovi, Bajcu, Lahu, Barovičevi, Lavriču, Cepuševi, Topo-

lovčevi, Jarnovičevi in Strmčniku, se bodo pridružili še novi. Razumeli bodo, da je le izobražen in plemenit človek sposoben gospodar.

Zapustimo Šoštanj, sedež občine in jo mahajmo proti Velenju. Vozimo se mimo novih elektrarniških blokov, mimo novega jaška v Pesjem in kmalu smo pred čitalnico velenjske Svobode. Za njo se dviga sajasti dim iz velikega elektrarniškega dimnika. Ozreš se na levo in vidiš, kako se je ugreznila škalska cerkev, nekdanje službeno mesto epskega pesnika Aškercu. Tu in povsod okoli nemiren utrip dela. Šest tovrnih vlakov vsak dan odpelje dragoceno črtno. Tu se delo nikoli ne ustavi: niti ponoči, niti podnevi. Nad 2000 rok se poti v premogovem prahu in požira strupene pline. Ob znoju in vročini pa ne pozabijo na delo v Svobodi. Ali naj naštetem vse njene sekcije? Raje dogodke. Lani so jim poverili organizacijo republiškega zleta Svobodi, ki je bil v Velenju. Na veliki tekmi z vsemi Svobodami si je velenjska dramska sekcija zasigurala častno drugo mesto z uprizoritvijo Linhartove komedije »Matiček se ženi«. Poleg nje so lani pripravili še pet zahtevnejših del. Vsa so bila idejno napredna in na precejšnji umetniški ravni. Samo dramska sekcija šteje nad 100 članov in je izbira lepa. Glavni režiser Furlan pa ima nemalo zaslug, da danes lahko z zadovoljstvom govorimo o velenjskem odru. Okrepili so moški pevski zbor, ki vadi poleg mešanega in mladinskega. Salonski orkester, ki ga vodi tov. Beuerman, je pripravil že dva komorna koncerta, ki sta navdušila občinstvo. Njegov namen je, privržiti publiki smisel za resno glasbo. Lani so ustanovili folklorno sekcijo, ki bo služila za stalni plesni ansambel na odru. Žaluje je tudi tamburaški orkester. Godbo na pihala ovira tretjinsko delo v rudniku in ne more redno vaditi. V knjižnici, ki je nameščena

v okusno urejeni čitalnici, je nad 3000 knjig. Razveseljivo je, da se je lani število bralcev povečalo za celih 200 %. Od tega je nad 70 % bralcev delavcev. Ljudska univerza je prirejala redno dobra predavanja in organizirala jezikovne tečaje. V letošnji sezoni je razpisala še več tečajev: splošno-izobraževalni, gospodinjstki in krojni tečaj. Vanje bi lahko zajeli večje število delavke, moške in ženske mladine. Delo le teh ovira pomanjkanje prostorov. Velenjska Svoboda, številno močna in vsestransko razgibana, nima lastnega kulturnega doma. Zato bodo izvolili odbor, ki bo pripravil vse potrebno za gradnjo prosvetnega doma. Delo društva vselej podpre rudnik lignita. Dolej se je velenjska Svoboda omejevala le na delo z velenjčani, pozabljala pa je na pestro kmečko okolico. Njena bodoča naloga med mnogimi, bodi posredovanje izobrazbe in umetnosti vasi. Ko bodo oskrbeli nov kinoprojektor na ozek trak, bodo še laže z živo besedo in sliko izobraževalni delavci in kmeta. Velenjska Svoboda je v povečanem obsegu dobro izpolnjevala kulturno poslanstvo društva. Ne bi bilo prav, če bi prezrli imena najbolj poštrevovalnih tovarišev: Zganka, Furlana, Vrečka, Tratnika, Ferjančiča, Beuermana in učiteljsva. Ob koncu še topla zamisel tovariša Beuermana. V letu 1956 organizirajmo največjo kulturno prireditev, ki je Saleška dolina še ni imela. Saleški festival bo letos veličastna manifestacija in plemenita tekma obeh Svobod. Na njem si bodo svobodasi nabrali novih sil za delo v bodoče. Festival naj postane tradicionalen praznik saleškega delavca. Ne bi bilo napak, če bi ob taki slovesnosti nagradili najboljše člane ter jim tako priznali poštrevovalno delo.

Kulturno prosvetno delo v Saleški dolini mora dohitevati silen gospodarski razmah. Ob zateglenju tuljenju tovarniške sirene in bliskanju rudarskih lamp naj žari misel, da je kultura proletarcev prepotrebna notranja hrana. Le-ta ga bo plemenitila in bistrila. Dodela bo globino in veličino socialistična pri nas in takrat bo sposoben gospodar, da ga nihče v prihodnosti ne bo mogel zaslužiti.

CELJA...

Nova imenovanja

Komisija za volitve in imenovanja je na zadnji seji okrajnega zbora in zbora proizvajalcev predlagala nekatere kadrovske spremembe.

Za tajnika Okrajne Zbornice za gostinstvo je bil imenovan tov. Riko Rižnar. V svet za telesno vzgojo pri OLO Celje so imenovali sedem članski odbor, za predsednika sveta pa izvolili tov. Ravljan Staneta. V komisiji za perspektivni plan gozdnega in lesnega gospodarstva OLO Celje sta bila na izpraznjeni mesti imenovana tov. Razpotnik Cveta in inž. Vrečar Ivan.

Za načelnika tajništva za gospodarstvo pri Okrajnem LO je bil imenovan inž. Vrečar Ivan.

stvo pri Okrajnem LO je bil imenovan inž. Vrečar Ivan.

V komisijo za ugotavljanje strokovne izobrazbe uslužbencev trgovske stroke so bili imenovani tovariši Ogorevc, Razpotnik in Zelič. Za predsednika upravnega odbora Narodne banke (podružnica št. 620 v Celju) je bil imenovan tov. Zupanec Milan.

V arbitražni svet pri Zavodu za socialno zavarovanje sta bila imenovana: za okraj tov. Borovšak Helena, za celjsko občino pa tovariš Kleč.

Za predsednika Okrajnega sodišča v Celju je bil imenovan sodnik Mišič Ivan.

KRONIKA

Pri telovadbi si je poškodoval tilnik Rovšnik Janez iz Braslovč.

Dobovničnik Stanko iz Dobrne je pri delu v gozdu padel pod voz, ki je šel prek njega. Na levi nogi je utrpel težje poškodbe.

Pri padcu si je zlomila nogo Lovca Manka iz Podpeči pri Poljanah.

Pri padcu z gospodarskega poslopja si je zlomila obe roki Mavc Terezija iz Skofje vasi.

Pri padcu s kolesom si je zlomil nogo Kovač Franc iz Vranskega.

Pri delu v kamnolomu pri Frankolovem je eksplodirala dinamitna patrona. Težke poškodbe po obrazu in rokah je utrpel delavec Gorenšek Martin.

Pri padcu si je poškodoval nogo Stefančič Franc iz Smartna ob Paki.

Pri pretepu v neki gostilni na Spodnji Hudinji je dobil težje poškodbe z nožem po rokah Krumpak Dušan iz Trnovelj.

NADLEŽEN PLEVEL

Ali »najdražja solata« bi se mogel glasiti naslov naslednjega razmišljanja... Včasih me prime, da bi pohajajoč po živih trgih nekoliko segel gospodinjki pod roko, zato tu in tam kupim kaj za v lonci ali ponvici: cvetača, ribo, gobe (kadar rastejo), pa solato v kakršni obliki je tedaj pač na trgu. Pri izbiri nimam vedno sreče: jajca kupim navadno najdražja, čeprav tudi natrta, če ne pogledam točno, mi hitro obesijo kakšno preveč nagnito glavico krompirja, itd. Izkušnja me še ni do kraja izmodrila, ker nimam temeljne podlage: pred petdesetimi leti se v solah — posebno pa še na gimnaziji — nismo pečali z gospodinjstvom, zato vedno ponovno nasledim. Tako tudi tokrat: neenkrat se je pojavil na trgu spomladanski regrat, ki je kmetu na njivi in travniku nadležen plevel, ker ne da krmne temveč po cvetenju nekako zakrni. V svoji prirojeni zaupljivosti, da taka preprosta solata — pravzaprav trava — ne bo predraga, sem si jo dal odteti pol kilograma. Zdal se mi je čudno, če sem skoro padel na hrbet, ko sem slišal ceno 150 din (torej 300 din kilogram). Prav gotovo mi pritrjuje, da je cena predraga (za solato bi še drugo označbo, ki bi mi jo pa uredništvo gotovo črtalo). Za produkt, za katerega rast prodajalec ni niti s prstom mignil, to je vsakakor preveč in mislim, da bi tržno nadzorstvo po pravici prepovedalo tako »svobodno oblikovanje cene«.

F. B.

PREMAG STAKRALA IN PRODALA

Dne 28. 11. 1955 sta na železniškem razkladišču v Čretu raztovarjala iz vagona premag 33 letni Planinc Milan in 25 letni Podgoršek Jože. Premag je bil last Tovarne tehnic. Med delom sta si domislila, da bi se dalo tukaj kaj »po strani« zaslužiti. In res sta naložila na kamion dve toni premaga, vredni 10.178 din. Ukradeni premag sta nato prodala neki Sviga Hermeni. Oba sta se zagovarjala zaradi tatvine in bila obsojena vsak na 5 mesecev zapor.

VOJAKA JE OKRADEL

64 letni Cvikelj Anton, trgovski pomočnik brez zaposlenosti, stanujoč v Ogečah pri Rimskih Toplicah je 19. 12. 1955 med vožnjo vzel vojaku Padežnik Avgustu iz žepa denarnico vredno 300 dinarjev, v kateri je bilo poleg ostalih dokumentov še 700 dinarjev in železniška vozovnica Laško—Dževdželja. Cvikelj, ki je bil zaradi tatvin že kanizovan, je bil obsojen na 3 mesece zapor.

NEDOVOLJENO TRGOVANJE

29 letni Debelak Ivan iz Prelaskega pri Kozjem se je pečal s trgovanjem pisalnih strojev. Stroj je kupoval tudi v trgovini »Komisija« v Celju in jih z dobičkom dalje prodal. Pri tem je lepo zaslužil. Pri neki taki kupčiji je ponaredil tudi račun. Ker pa tudi taki posli niso dovoljeni, bo Debelak sedel 3 mesece in 10 dni.

Ogrizek Cecilija iz Miško Kranjčeve ulice v Celju pa bo plačala 10.000 din, ker si je v jeseni 1955 nabavila večjo količino zeljnih glav in repe, nabavljeno zelje in repo zbirala in potem kislila na trgu prodajala, zelje po 40 din, repo pa po 30 din za kilogram. Pri tem je imela lep zaslužek.

Inž. Ivan Marek st.

Nenadoma nas je zadnje dni marca za vedno zapustil skoro neopaženo, tiho in skromno, kakor je bilo celo njegovo življenje. Še pred tedni čil in zdrav, vedrega duha in jasnega pogleda v bodočnost, je nenadoma zbolel in v kratkem podlegel. V petek smo ga, potrti zaradi njegovega preranega odhoda, spremili na zadnji poti.

Pokojni gradbeni inženir Ivan Marek st. je bil rojen 10. oktobra 1878 v Toučnju na Moravskem, v današnji Češko-Slovaški republiki. Kot mlad, zaveden češki inženir se je odzval povabilu takratne Deželne vlade v Ljubljani, ki se je pri pomanjkanju domačih inženirjev zatekla po pomoč k bratškemu Čehom. Prišel je v Ljubljano, kjer je služboval od leta 1905 do leta 1918. zaposlen večinoma na terenu pri trasiiranju in gradnji cest. Po prvi svetovni vojni je bil premeščen na Okrajno glavarstvo Celje kot šef tehničnega oddelka. Od tu je bil leta 1939 premeščen kot tehnični inšpektor v Beograd, kjer je ostal do upokojitve v letu 1940.

Po svojem značaju tih, skromen in vedno nad vse vljuden je kot zaveden Čeh in izkušen strokovnjak pri opravljanju upravnotehničnih poslov vselej in povsod zastopal in branil interese ljudstva. Po svoji službi povezan z najširšo okolico Celja je bil s svojim dolgoletnim izkuštvom zanesljiv in dobrohoten svetovalec ljudstvu, ki ga je zelo spoštovalo in se je rado obračalo nanj za strokovne nasvete.

Z večjo roko je dolga leta usmerjal gradbeni razvoj celjskega okraja, ki mu dolguje zahvalo za svoj tehnični napredek v letih med svetovnima vojnama.

Za njegovo dolgoletno nesebično in uspešno delovanje v gradbeni stroki mu je izkazalo svoje priznanje tudi Društvo inženirjev in tehnikov v Celju, ki ga je na X. občnem zboru imenovalo za svojega častnega člana.

Društvo inženirjev in tehnikov Celje

JURIJ STRAVS — 85 LETNIK

Eden naših najstarejših celjskih so-mesčanov, splošno spoštovani in priljubljeni kolarski mojster, Jurij Stravs, slavi danes 6. aprila telesno in duševno zdrav svojo 85-letnico. Rojen v Lokah pri Trbovljah, kot kmečki sin, se je moral zaradi zgodnje tragične očetove smrti že kot dečko boriti proti konservativnemu varuhu za svojo boljšo bodočnost. S pomočjo svoje matere, vdove, ki je bila naprednejši nazorov, mu je uspelo priti v svet, kamor ga je gnala želja po širjenju obzorja. V Zalcu se je izučil kolarstva. To pa mu je bilo premalo. Zvedel je za poseben, v tistem času nenavadno praktičen, način izdelovanja kočij, tako imenov. francoski plan, ki si ga je nato prisvojil v Nemškem Gradcu. Tako izpopolnjen v svojem znanju je delal kot pomočnik v različnih avstrijskih, madžarskih in rumunskih industrijskih ter obrtnih podjetjih, dokler se ni naselil kot mojster leta 1896 v Celju. Odpri je svojo kolarsko delavnico na takratni Graški cesti 28 (sedaj Stanetova), kjer je vzgojil več generacij kolarjev. Kljub temu, da so ga vabili razni tovarnarji iz nemških krajev, ki so spoznali njegove izredne strokovne sposobnosti, k sebi v službo, je Jurij Stravs ostal zvest Celju. Tu je izdeloval in dobavljal desetletja naročnikom iz nemških, avstrijskih, madžarskih in srbohrvaških ter zlasti slovenskih krajev kočije, omnibuse, kasneje pa tudi sanke in smuči.

Kot odločen in zaveden Slovenec je moral prestopiti v času monarhije mnogo neprilic, saj so mu domača večja podjetja, ki so bila v rokah Nemcev, hotela z gospodarskim bojkotom uničiti eksistenco. Vendar jim to ni uspelo in je Jurij Stravs volil vedno slovenske moke, ne da bi se bil ustrašil nemških in nemurških pretenj. V Gaberju si je pred prvo vojno kupil hišico in jo razširil ter je v njej vodila njegova življenska tovarišica, leta 1946 umrla prekmurska Slovenka Marija Fuiz, dolga leta znano gostilno tik Cinkarne. Tamkaj, v današnji Tovarniški ulici 35, živi danes naš jubilar v družini s svojo snaho, vdovo po sinu edincu. Potem, ko je svojo kolarsko delavnico v Stanetovi ulici, kjer je bil podjetni mojster na istem mestu polnih 50 let, prepuštil leta 1947 občinu.

Pridružujemo se številnim slavljenčevim znancem, ki mu iskreno čestitajo k lepemu življenjskemu jubileju in mu želimo še mnogo zdravih let!

IZ KOZJEGA

Občinski odbor ZB je te dni sklical vseh šest komisij, da se pogovorijo o delu. Komisija za otroke padlih borcev in žrtev nacizma zbira podatke o teh družinah. Veliko dela se obeta zbiralcem zgodovinske snovi. Pri nas ni zaselka, ki bi ne bil s partizani v stikih. Nekaj malega je že zbrano, ogromno tega bo pa še treba proizvesti pri posameznikih. Bohor na nešteti krajih razkazuje sledove bunkerjev, oporišč in mest, kjer so bili spopadi z okupatorjem. Zato pričakujemo, da bo vse to komisija za varstvo spomenikov ohranila poznim rodovom. Na koncu so govorili še o proslavi dneva borcev dne 4. julija.

IN Zaledja

Na Svetini so dobili vodovod

Do nedavnega je bila Svetina revna in zaostala gorska vasica. Prvi korak k izboljšanju je bila napeljava elektrike leta 1952. Vendar je ostal še neresen problem pitne vode. V vasi je bil samo en vodnjak, ki sploh ni odgovarjal zdravstvenim predpisom. Ko je bila leta 1953 epidemija otroške paralize, so vodnjak razkužili, ker so domnevali, da so klice bolezni v vodi. To je bil vzrok, da je Higijenski zavod v Celju takrat zahteval na Svetini vodovod. Ta misel pa se je začela uresničevati šele, ko je bila Svetina priključena k celjski občini. Veliko pomoč za napeljavo vodovoda sta nudila Higijenski zavod v Celju in celjska občina, vaščani pa so

s prostovoljnimi delom tudi prispevali svoj delež. Izkopali in zasuli so vse jarke ter zvozili ves material za vodovod. Pri delu jih ni oviral niti hud mraz.

Z vodovodom je veliko pridobila tudi šola. Razen vode v razredih imajo tudi kopalnico s prho za šolske otroke, katera bo pa služila tudi vaščanom.

OBČNI ZBOR SZDL NA PREVOZU

Na občnem zboru SZDL so se trije vaški odbori združili v en vaški odbor. To so storili zaradi tega, ker prejšnji majhni odbori niso dosegli zaželenih uspehov. Ker so v novi odbor izvolili delovne člane, pričakujemo, da bo delo te organizacije boljše kot doslej. Na zboru so sklenili, da bodo povečali številno članstvo, uredili evidenco in porabljeno zaostalo članarino.

Prevorje je zakoten kraj, daleč od mesta, s katerim imajo ljudje edino zvezo z avtobusom. Zato si domačini žele dobrih kulturnih prireditev in kinopredstav. Obiskal naj bi jih tudi šentjurski pevski zbor, ki je dobro poznan po svojih uspehih v šentjurski okolici. Prevorjani nimajo niti primerne prostora, kjer bi lahko uprizarjali kulturne prireditev. Sedaj jim služi v te namene šolska učilnica, kjer je zelo majhen oder.

IZ ZREČ

Podobno kot v drugih zadrugah so tudi v zreški zadrugi pred leti naročili strokovno glasilo »Naša vas« za vse svoje člane. Zadrugniki so dobivali to glasilo brezplačno, zadruga pa je morala plačati iz svojega dobička precej tisočakov. V zadrugi pravijo, da tak način naročanja ni bil najbolj primeren, zlasti ne, ker zadrugniki niso znali tega dovolj ceniti. Zato zadruga letos ne bo več plačala naročnine svojim članom, pač pa bo skrbela, da se na list naroči čimveč kmetov. To se je pokazalo za najbolj pravilno, saj je že okoli 120 kmetov naročenih na »Našo vas«. Kljub temu pa so v vodstvu zadruga mnenja, da se kmetje še vedno premalo zanimajo za strokovno kmečko literaturo.

IZ VELENJA

Dejavnost Ljudske univerze v Velenju je zadnje čase porasla. V mesecu marcu je priredila poleg umetniškega večera Marjana Dolinarja predavanje o ženskem vprašanju in o spolni vzgoji. Za ta mesec pa pripravljajo Askerčev večer in dve zanimivi predavanji.

V velenjskem rudniku so pred dnevi izvolili nov delavski svet. Vsa volišča so bila slavnostno okrašena, najprej pa so izvedli volitve na drugi volilni enoti. Nov delavski svet bo imel mnogo odgovornih nalog. Letos naj bi izkopali velenjski rudarji 1.350.000 ton premoga. Prav zaradi tega bodo morali izboljšati disciplino in povečati storilnost dela.

GIBANJE

V času od 24. do 31. marca 1956 je bilo rojenih 15 dečkov in 15 deklic.

Poročili so se:

Cerkovnik Anton, kapetan JA iz Foče in Ana Marija Skulj, službenka iz Korane, LR BiH. Marija Klepeč, čevljarica pomočnik in Terezija Baloh, tkalca, oboje iz Tolstege. Alojz Kajtna, strop. ključavničar iz Belovega in Angela Sentonik, poljska delavka iz Klenovega. Karl Deželak, progovni delavec iz Stope in Terezija Golob, pomožna delavka iz Rečice. Jožef Teršek, rudar iz Tolstege in Marija Kolar, poljska delavka iz Dobline. Stanislav Francec, steklar iz Rečice in Hranstina in Marija Zeleni, šivilja iz Zigonca. Vincenc Krajnc, rudar in Karolina Pfajfer, gospodinjstva pomočnica, oboje iz Malih Grabov. Marija Pertinac, poljedelec iz Podpeti pri Sentvidu in Angela Jazbec, poljedelka iz Planinske vasi. Ivan Mrzliak, rudar iz Velenja in Marija Kumer, poljska delavka iz Malega vrha. Soštanj. Ivan Gorčan, poljedelec in Hedvika Lipnik, poljedelka iz Pustik. Anton Sramel, poljedelec iz Zagaja in Ida Stancer, poljedelka iz Srziveca.

Umrli so:

Agata Pirc, upokojenka iz Dobovca pri Ponikvi, stara 63 let. Julijana Obner, gospodinja iz Slatine pri Ponikvi, stara 75 let. Mihael Obner, poljedelec iz Slatine pri Ponikvi, star 67 let. Veronika Polisk, gospodinja iz Ostrožnega pri Ponikvi, stara 57 let. Janez Sivka, prevzitar iz Skoflje, star 99 let. Jožef Zupanec, postnik iz Roginske gore, star 48 let. Peter Seligo, prevzitar iz Nerbis, star 89 let. Stefan Turk, prevzitar iz Pristave, star 82 let. Franciška Lesnjak, prevzitarica iz Velikega vrha, stara 64 let. Franciška Praprotnik, kmetica iz Rečice ob Paki, stara 64 let. Jernej Mikolič, prevzitar iz Domačke gore, star 86 let. Franc Korazija, prevzitar iz Stojnega sela, star 89 let. Jožef Plečnik, prevzitar iz Brezja, star 89 let. Marija Tovernik, prevzitarica iz Trške gore, stara 60 let. Marija Zolotar, gospodinja iz Paridola, stara 59 let. Jožefa Zabel, prevzitarica iz Kalobija, stara 84 let. Alojz Tramsček, upokojenec iz Ratanske vasi, star 57 let. Lucija Bratša, prevzitarica iz Sp. Kostvinske, stara 79 let. Franc Sterniša, poljedelec iz Drevenika, stara 76 let. Marija Klepeč, otrok iz Rog. Slatine, stara 4 dni. Antonija Potonik, poljedelka iz Galicije, stara 75 let. Franciška Apotekar, prevzitarica iz Peplnega, ob. Smartno v Rožni dol., stara 79 let. Janez Cukjati, posestnik iz Lj. Stenice, star 61 let. Alojzij Rancan, poljedelec iz Stenice, star 53 let. Alojzija Klemenec, prevzitarica iz Hudinje pri Vitanju, stara 78 let. Mihael Kresnik, ob. podpiranec iz Sp. Dolice pri Vitanju, star 83 let. Ivan Ravnikar, upokojenec iz Kuretna, star 68 let. Marija Zupanec, gospodinja iz Ojsterca, stara 69 let. Martin Zagar, upokojenec iz Strmca, star 77 let. Ana Mihelič, prevzitarica iz Gabernca, stara 74 let. Valentin Biderman, zidar iz Reke, star 73 let. Janez Krempuš, čebelar iz Rečice, star 78 let. Jože Cepelak, prevzitar iz Bočne, star 84 let.

V. F. D.

IZ LESIČNEGA

Tukajšnje gasilsko društvo je uprizorilo v šoli na Pilštanju Meškovo dramo »Pri Hrastovih«. Vse vloge so bile dobro igrane, prav posebno se osrednje. Najbolje je ocenilo igro občinstvo, ki je dvakrat napolnilo prostor in bilo z nastopom zelo zadovoljno. Igrala je po večini mladina, kar je posebno razveseljivo.

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU

(Cene v oklepaju veljajo za priv. sektor)
Krompir 16 (18—20), čebula 60 (150), česen 60 (100—150), fižol visoki 75 (70 do 80), fižol nizki 50 (50—70), solata 160—200 (—), cvetača 90 (—), špinata 150 (150—300), motovilce (—) (300), radlič 130 (—), regrat (—) (200—300), peteršilj 100 (200), zelje glavato 30 (40), zelje ribano 35—40 (40), repa ribana (—) (30—40), korenček (—) (25—80), pesa 20—40 (40), redkev 20 (30), hren 80—100 (100—150), koleraba (—) (30—40), por 60 (60), jabolka 22—28 (20—35), limone 280 (—), pomaranče 240—280 (—), rozine 400 (—), slive suhe 150 (—), fige suhe 166—232 (—), jajca 15 (14—15), mleko (—) (35), skuta (—) (140), smetana (—) (200—240), med (—) (400), vino (—) (130), žganje (—) (350), kokoši (—) (400), ječmenova kaša 80 (—), koruzna moka 48 (—), koruzni zdrob 70 (—), pšenica (—) (50—60), koruza (—) (50), orehi luščeni 680 (—), bobovka (—) (200).

GIBANJE

V času od 24. do 31. marca 1956 je bilo rojenih 37 dečkov in 38 deklic.

Poročili so se:

Janez Krajnc, učitelj iz Resnika, ob. Zreče in Ida, Vera Tanšek, učiteljica iz Smartna v Rož. dolini. Boris Brekvar, orodni ključavničar iz Ljubljane in Marija Pušnik, delavka iz Celja. Alojzij Camernik, steklar in Majda, Magdalena Pirnat, gospodinjstva pomočnica, oboje iz Celja. Jernej Polutnik, ključavničarski pomočnik in Milena Golob, krojaška vajenka, oboje iz Celja. Marijan Golob, zlatarski pomočnik in Marija Stefančič, pomožna delavka, oboje iz Celja. Ludvik Pilib, telefonist in Silvija Ana Lenko, knjigovodja, oboje iz Celja. Ivan Voh, poljedelec iz Gorice in Danijela Fazarinc, gospodinja iz Ostrožnega. Jožef Romih, sofer in Elizabeta Resnik, učiteljica, oboje iz Drenskega rebra. Borislav, Stjepan Jakus-Mejarec, tekstilni tehnik in Majda, Magdalena Kirbiš, tekstilni tehnik, oboje iz Celja. Filip Artnak, mizarjski pomočnik in Marija Agrež, delavka, oboje iz Celja. Anton Bijjak, kletar iz Idrije in Ana Valenčak, kuharica iz Celja. Rihard Ključar, ključavničar, pomočnik in Romana Gross, zlatarska pomočnica, oboje iz Celja. Florijan, Jožef Milinar, pom. delavec in Helena Rancan, tkalca, oboje iz Sp. Trnovelj, ob. Celje. Janez Savelj, pomožni delavec iz Vaneče, Murska Sobota in Terezija Novak, robljica, oboje iz Celja. Henrik Zibret, logar iz Doropolja in Alojzija Ahlik, kuharska pomočnica iz Sp. Trnovelj, ob. Celje.

Umrli so:

Martin Vengust, okrobovanec iz Doma onemoglih Grmovje pri Zalcu, star 89 let. Stanislav Hren, poljedelec iz Zg. Prelože, star 42 let. Jozefina Kukulj, gospodinja iz Sodne vasi, stara 81 let. Jakob Maškolec, okrobovanec Doma onemoglih Smarje p. Jelšah, star 80 let. Jože Jovan, otrok iz Celja, star 20 dni. Alojzij Kramer, upokojenec iz Celja, star 63 let. Dušan Dobersček, otrok iz Stor, star 10 mesecev. Karl Bervar, upokojenec iz Celja, star 92 let. Angela Jakopič, gospodinja iz Brezja, stara 34 let. Bogoljub, Martin Komeric, upokojenec iz Celja, star 79 let. Amalija Planko, gospodinja iz Gorice, stara 35 let. Hermina Bezgovšek, otrok iz Kanjace, stara 1 dan. Kristina Vrh, otrok iz Radce, stara 1 dan. Adolf Rudič, kovač iz Podvrha, star 1 let. Jožef Zolnar, otrok iz Celja, star 18 dni. Franc Marovič, kolar iz Celja, star 54 let.

Sovraštvo in ljubezen

Meta je stala v kotu vrta in jokala. Ni bilo prvič, da se je skrila v kak temen kot in ihtela, ko jo je mati klicala: potepenka. Prenehala je jokati in strmela pred se; čemu je mati ne mara in čemu jo zmerja in prepeva? Njenemu bratcu Jošku še nikoli ni rekla nič takega.

Potepenka, potepenka, je šepetala sama sebi. Čudno strašna ji je bila ta beseda in čula jo je zdaj kot materino kletev. Čudno velika, doslej neznana bridkost ji je zalila srce.

Tako je čepela dolgo v grmovju vrta in se ni ganila, ko je slišala, da jo mati

Začelo jo je tresti od mraza. Zvila se je v klopčič, pa tudi to ni pomagalo. Da, če bi se oblekla... Ne, mora vzdržati. Zdal bi je mati pretepla, jutri pa, ko bo bolana...

V spanju je zakričala in se zbudila. V strahu in obupu je zajokala in zaklicala: mama, mama. Segla je po obleki, a je zgrabila le nekaj kosmatega, ki je zacvililo. Od silne groze je zatučila in planila iz drvarnice ter se priplazila do hišnih vrat. Začela je razbijati po njih in kričati: Mama, mama ljuba, odpri!

»Potepenka, kaj je s teboj? Kakšna

kliče. Slišala je njene pretrgane krike, nekaj kakor joku ali hudi jezi podobnega. Vedela je, da bo zdaj zdaj temna noč in, da jo mati in Joško iščeta. A trma jo je priklenila k tlom. Obšla jo je čudno sladka misel, kako bi bilo, če bi — umrla. Nič več je ne bi mati klicala potepenka. Morda bo jokaja takrat, morda bi jo imela vsaj malo, malo rada. Joška je tako gladila po laseh, kadar je bil bolan, tako ga je ljubkovala in tako je bila dobra z njim.

Tudi ona, Meta si je želela mehke, materine roke, umrla bi od sreče.

Da, zboleli mora, tako da bo potem umrla. Gotovo bi mati ne bila tako kruta, da bi njeno srce ne bilo zaskrbljeno zanjo. V drvarnico gre in tam bo v mrazu prebila noč. Zjutraj, ko se zbudi...

Smuknila je v drvarnico. Kakor v sanjah se je slekla in legla na vlažen premog. Začelo je deževati, a skozi lataste stene je škropilo tudi na premog. Druge kratki jo je bilo strah od dežju in temi. Zdal pa ni čutila groze in tudi misli na smrt je ni bilo strah.

si? Kje si se potepala?« je kričala mati v besu, ko jo je zagledala pred seboj. Nehala je jokati, ko jo je mati prisilila do njene postelje. Tu se je zvila in pričela drgetati.

Zjutraj je morala mati poslati po zdravnika. »Pljučnica. Treba bo skrbeti...«

Tedaj je mati stopila k postelji in dolgo, dolgo strmela v bolnico. Metka je žalostno zrla v mater. Koliko je bilo minulega, težkega v njenih očeh!

»Mama, mama!« je zašepetala in skričala obraz.

»Odpusti... tvoj oče me je zapustil... In tudi tebe... Tako si mu podobna... Odpusti mi...«

Na bolnem Metkinem obrazu je zasijala sreča. Vročične oči so se zazrle v mater, ki je slišala:

»Mama, mama...« Eda Arlič

CELJSKI TEDNIK
uradne ure za stranke
vsak dan od 8.—12. ure, razen
ob četrtkih ni sobotah.

Obvestilo

Obveščamo vse LAŠČANE, da se bo maloprodajalnica tobačnih izdelkov (trafika) preselila iz prostorov sedanje poslovalnice Kmetijske zadruge Laško v novo zgrajeno maloprodajalnico nasproti hotela »SAVINJE« v Laškem.

Trgovsko podjetje »TOBAK« Celje, s svojo maloprodajalnico jamči svojim cenjenim kadicem, da bo še v bodoče prodajalo kvalitetno in vedno sveže blago, po želji svojih cenjenih kadiccev.

Nova maloprodajalnica bo odprta od 8. aprila 1956.

Trgovsko podjetje »TOBAK« Celje se svojim cenjenim kadicem toplo priporoča v novi maloprodajalnici.

Celjske BODICE

OJ ŽELEZNINAR

Oj Železninar, celjski Železninar, ki sebe sam si varal z evidenco, da z njo zakril nečedno bi tendenco, ime si svoje onečedil s senco!

Vsega do žebila, pipe in vijaka si poslovdju svojemu nabavil, da s tujim perjem kot tatinska sraka tako si toplo gnezdo je pripravil.

Tekača metrov petdeset, seveda iz najfinjšega polivinila, razkošno domačijo mu prepreda, da noga bo tatú mehko hodila.

Ljudje, zganimo se, da kriminalu bo gospodarskemu pri nas že konec! Naš človek delovni bi rad že kmalu imel v rokah svoj lastni, polni lonec!

MOTOVILEC

Pozna ga človek vsak in rad ima, ker pravzaprav pomladi je znanilec, in kadar zemlja se znebi snega, prikaže se nam — ljubi motovilec.

Zelena, sveža barva ga krasi, ko v sebi skriva krasne vitamine, ob njem srce človeku se zvedri in hitro ga popadejo skomine.

A glejte letos, kakšen je gospod postal prijatelj naš! Kako zahteven in nedostopen se šopiri tod, potrošnik pa pred njim stoji ves reven!

Če hočeš, da bom tvoj, za kilogram daj tri sto dinarjev in me odnesi! Nehalo me je letos biti sram, me čas je spridil, zima in potresi.

Ne reci mi repincelj, Nimam rad besede te premalo imenitne! Sem motovilec! Standard moj je zlat, ambicije so moje nenastitne.

Da pretiravam, se morda ti zdi. Če je tako, potem me v miru pusti! Kdor revež je, na meni le oči napase naj z odprtimi si usti!

TRAMVAJ

Ljubljancani so bistrih glav in tramvaj svoj so podražili, čeprav bilo bi najbolj prav, da bi v penzijo ga zapodili.

Za prvega aprila dan so ceno tramvaju navili. Naj plača delavec, meščan, ki se podplat preveč mu smili!

Tako je malo šel navzdol standard ljubljanskega človeka, skrbni ga grizejo še bolj, ko peš okrog nervozen teka.

A Celje nima teh skrbi, ker k sreči nima še tramvaja, zato ga glava ne boli in standard se mu nič ne maja.

OSEBNI KULT

Osební kult je končno preč, zato me ne pozdravlja več učenec moj, ki »u« in »i« učil sem ga nekdanje dni.

Zdal raje ga pozdravljam jaz, ki penzionist sem sivih las, klobuk široko zavijam, globoko sklonim se pred njim.

A on, ki je zamišljen rad, ne vidi me premnogokrat, a včasih vendarle z glavó pokima mi — to je lepó!

Zdal je nekakšen funkcionar, le važne so reči mu mar. Odkar ima svoj lastni pult, ukinil je osebni kult.

ZANIMIVOSTI

PRED NJIM SE JE TRESLA VSA KALABRIJA

Nedavno lega je v norišnici Reggio Calabria umrl 82 let star Giuseppe Musolino, ki je v italijanski sodni kroniki zapisan kot najbolj nevaren človek zadnjih 100 let. Njegova svojevrstna odiseja — od pošlenjaka do najnevarnejšega človeka — se je začela leta 1898, ko so ga po krivici obsodili na 21 let zapora. Maščevanje ga je vleklo na svobodo in to je tudi dosegel. Sklenil se je maščevali nad vsakomur, ki je v procesu govoril zoper njega. V nekaj letih, ki jih je prebil na pro-

stosti, je izvršil 7 umorov ter ducal poizkusov ubojev. Kmalu je spel prišel v roke sodnim oblastem. Za svoja dejanja je bil obsojen na dosmrtno ječo. Sele leta 1946 je sledila pomilostitev, toda do takrat se je bandilu Musolinu um že zmračil.

ŠE ENA NOVOST

Za preizkušanje vodenih izstrelkov je ameriška armada zgradila posebno belonsko zgradbo — poizkusni stolp — visok petnajst nadstropij. Skonstruiran je tako, da bodo lahko v njem preizkušali ljudi 125.000 kilogramov težke vodene izstrelke, kakršnih za sedaj še ne poznajo. Vendar povsod računajo na bodočnost.

CESARSKA GROBNICA NA DUNAJU V NEVARNOSTI

Družinsko grobnico Habsburžanov, ki se nahaja v Kapucinski cerkvi na Dunaju, zelo ogroža zob časa, zlasti voda. Doslej je približno 2000 kv. metrov obokov premočenih od dežja. Tudi nekateri sarkofagi habsburških mogilcev so v nevarnosti da propadejo, nekateri sloje celo v vodi. Kapucini si sicer prizadevajo, kolikor je v njihovih močeh, vendar brez črpal ne bo šlo.

DROBNE RESNICE

Moderna umetnost zadosti svojemu glavnemu namenu prav tako kot reprodukcije starih mojstrov — če je slika dovolj velika, golovo zakrije največji madež na stenski tapeti.

Papagai govorijo kol otroci — samo njihov lastnik jih razume, kaj mislijo.

Dobri zlati časi bi prišli že jutri, če bi v bodočnost zrl s tako rožnatimi očali kol radi gledamo na preteklost.

Film

HANKA

Najprej nekaj superlativov. Ta film je najdražji od vseh kar smo jih pri nas snemali, je tudi najdaljši in je bil najdalj časa sneman. Pravijo tudi, da je najbolj komercialen od vseh, da je najbolj pikanten in da ni niti najslabši.

Kaj je torej resničnega o tem? O vrednosti bomo presodili lahko sami, ko nam ga bodo zavrteli v celjski kinodvorani. Film je posnelo sarajevsko filmsko podjetje, njegov režiser pa je ameriški rojak Vorkapić iz Hollywooda. Snov je romantično pobarvana, igra realistična, ponekod celo naturalistična. Obrtniški je film odlično izdelan, čeravno morda nekoliko predolg. Igralci so se vsi izkazali, predvsem vsi v moških vlogah in pa Mira Stupica, medtem ko manjši igralski talent glavne junakinje odtehta njena folklorna lepota. Vera Gligorić, v vlogi Hanka, razpolaga z vsemi čari telesne lepote, ki pa ob vsebini filma in sprčo igre njenih partnerjev ne zadostuje povsem. Vsekakor ima zgodba svojo vrednost, zato bi delali krivico, če bi trdili, da je predvsem grajen na komercialni uspeh. Komercialne so samo nekatere scene, ki so prilagojene okusu zunanega tržišča. Ni čudno, da so ga Nemci takoj kupili, saj je pri njih priljubljen filmski trak, kjer je sexapeala dovolj. Režiser je razgrnil telesne čare glavne igralkice z globokimi izrezi in prosojnimi nočnimi srajcami. Vili je v igro temperament, kakršnega so zmožni samo italijanski režiserji. Prehudemu filistru te scene ne bodo odveč, saj dejansko ne motijo glavne zgodbe. Nekoliko pa je pretirana želja po pikantnih scenah na koncu, ko se režiser ne ustavi niti pred

pietetnim občutkom in pokaže igralko na secirni mizi. Nekoliko slabo in ne navadno okolje za »fabriciranje« sexapilnih scen.

Imel sem priliko slišati mlade, za moderno umetnost dojemljive ljudi, ki nimajo navade moralizirati na osnovi starih predsodkov, pa so dejali, da je to nekoliko prehud. Smrt je smrt. Pa če je truplo še tako lepo.

Film lahko štejemo med povprečne. Zanimivo je povedati, da je režiserjev sin podlegel lepoti glavne igralkice. Poročila sta se in odšla v Hollywood, kjer so baje Vero Gligorić, sedaj Vorkapić, že angažirali.

VOLČJA NOČ

Makedonci so se predstavili z razmeroma dobrim filmom, ki ga je režiral slovenski režiser France Stiglic. Film obravnava usodo šestih partizanov. Zgodba je prepričljiva, izredno napeta in slikovita. Igrajo znani filmski igralci iz vse Jugoslavije in treba je priznati, zelo dobro. Tudi Stiglic je pokazal svoje znanje ter ga lahko prištevamo med najboljše domače režiserje. Film je dinamičen, skoraj brez vsakih začetniških napak, ki so prva leta silno rade spremljale delo vseh naših filmskih režiserjev. Pri tem seveda v dobri meri zavisi tudi od scenarija.

»Volčja noč« je vsekakor dober filmski tekst in ga lahko v vrsti filmov, ki obravnavajo medvojno dobo, postavimo sporedno s »Trenutki odločitve« in »Daleč je sonce«. Po dinamičnosti, čistosti slik in zvoka pa je gotovo mnogo boljše od slednjega.

ZGODBA Z divjega severa

Priredil B. Mlakar

Narisal C. Oblak

Tuji, skrivnostni šepeti polarne noči so drhteli v zraku. Zemlja je bila pokrita z drobnim suhim snegom, čigar vsaka zvezdica je bila kakor sladkorni kristalček. Bilo je šestdeset stopinj pod ničlo.

Na golem grebenu ledene gore, ki je kraljevala nad to pokrajino, je sedel Blisk in se pozorno razgledoval po svojem svetu. Bila je Bliskova tretja zima, njegova tretja dolga polarna noč. Ves svet okrog njega je bil kakor temna votlina brez sonca ali meseca.

Glasni lajež malih belih lisic ga je predramil, da je planil pokonci in divje zarenčal. Blisk je sovražil te lisice, sovražil jih je bolj kot vse drugo na svetu. Hotel bi jih prisiliti k molku, raztrgal bi jih na kosce, toda spretno so se mu izogibale in si niso pustile blizu. To je vedel iz izkušnje.

Tako zravnar je bil Blisk krasna žival. Med Keewatinom in Velikim Medvedjim jezerom ni bilo mnogo volkov, ki bi se mogli meriti z njim po velikosti in moči.

Dovolj je že počival. V njem se je zopet oglasila kri njegovega prednika, psa Velikega Danca, ki je pred dvajsetimi leti začel med volkove. Dvajset let so bili njegovi predniki volkovi, divji in krvoločni, utrjeni v nenehni boju za obstanek, toda pasja kri je prehajala iz roda v rod in se zopet oglasila v Blisku.

Pognal se je na pot proti jugu. Po nekaj urah dirjanja se je ustavil, vlečel v sneg in pričel opazovati razsvetljeno okno kočje ljudi.

V kočji, ob robu razpoke, ki se je odpirala v ledu, sta živela dva belca, člana konjeniške severozapadne policije. Desetnik O'Connor je pravkar pripravil poročilo o volkovih, ki naj bi ga vladni seli odnesel v trdnjavo, šeststo milj proti jugu. Sedem mesecev sta že vztrajala na tem skrajnem koncu zemlje, civilizacija je bila za njiju zelo daljna stvar, živela sta tukaj, da bi branila zakon. Takrat je zaslišal Bliskovo tuljenje. Zgrabil je za puško in planil skozi vrata.

Še nekaj drobnih iz naših krajev

NEOBJAVLJENO PISMO IZ KOZJEGA

Pred dnevi smo prejeli iz Kozjega dopis, v katerem neznani pisec z označbo »Naročnik vašega lista« toži o likvidaciji parne žage, ki je dajala nekaterim ljudem zaslužek, dalje o milnu, ki že eno leto stoji ter o drugih težavah, ki tarejo tamkajšnje ljudstvo.

Ker dopis ni bil podpisan, ga uredništvo ni moglo objaviti. Zato naj v bodoče vsakdo, ki želi kaj v listu objaviti, članek podpiše in navede tudi svoj točen naslov. Se enkrat opozarjamo naše bralce, da anonimnih dopisov ne objavljamo. Uredništvo

*

Na občnem zboru društva upokojencev v Kozjem je delegat iz Celja govoril o problemih, ki zanimajo upokojence. Odbor pa je seznanil članstvo z dosedanjim delom. Če izvajamo do domači posmrtniki prispevek, ni bilo drugih predlogov ali sklepov.

ZABUKOVŠKI RUDARJI V NASELJU »ZABUKOVCA 2« SI ŽELE ELEKTRIČNO LUČ

Zabukovski rudarji, ki stanujejo v naselju »Zabukovca 2« si žele, da bi tudi pri njih zasvetila električna luč. To področje je že bilo elektrificirano, vendar jim je 1946 leta po nalogo takratnega direktorja rudnika elektrika bila odvzeta. Na tem področju stanuje okoli 70 rudarjev in že nekaj let razpravljajo o tej potrebi na različnih sestankih ter iščejo pomoč, vendar doslej zastonj. Prebivalci tega področja so pripravljeno pomagati tudi s prostovoljnimi deli. Nekateri so že postavili drogove sami in nestrpno čakajo, da bi z elektrifikacijskimi deli začeli.

Rudarji sicer razumejo, da se nahajamo sedaj v času največje štednje, vendar bi bilo prav, da bi njihove težnje upoštevali. Morda bi rudnik in žalska občina le našla vsaj nekaj najnujnejših sredstev za začetna dela, da bi rudarji v tem naselju dobili elektriko zopet nazaj, ki jim je bila odvzeta 1946 leta.

*

Pred dnevi je uprava rudnika Zabukovca omogočila mladincem iz Griž in Zabukovce ogled jame.

Pod vodstvom rudniških paznikov Pušnika in Lednika so si mladinci ogledali praktično delo kopačev. Spoznali so, da terja delo v jami človeka, ki mora biti zelo pazljiv, kajti le mala nepravilnost lahko povzroči težko nesrečo. Erna

PLANINSKO DRUŠTVO V ZABUKOVCI VZGAJA PRI MLADIH LJUBEZEN DO NARAVE

Planinsko društvo v Zabukovci je zadnje čase vključilo v svoje vrste 50 novih članov. Med njimi je največ mladincev in pionirjev. V pionirskem planinskem krogu se mladina seznaja s prvimi izkušnjami planincev in z lepoto naših planin, ko bodo ozeleneli gozdovi, pa bodo pohitili v naravo.

Zabukovski planinci bodo prihodnji teden obnovili markacije na poti Zabukovca-Mrzlica-Kal-Smohor-Zabukovca. Na zadnjem sestanku so se planinci poslovlili od večletnega požrtovalnega tajnika društva, tovariša Stefana Zafra- na, ki je odšel na novo službeno mesto.

POZIV

za vložitev prijav za odmero in plačilo taks za leto 1956

Po uredbi o spremembah in dopolnitvah taksne tarife Zakona o takсах (Uradni list FLRJ št. 6/56) se morajo plačati takse za:

1. CESTNA MOTORNÁ VOZILA — 2. VSA VPREŽNA VOZILA — 3. DELOVNO ŽIVINO — 4. PSE — 5. ŽGANJARSKÉ KOTLE, MLATILNICE, POTOČNE MLINE IN MLINE NA STROJNI POGON — 6. HIBRIDNO TRTO.

I.

Takse za cestna motorna vozila morajo plačati tako gospodarske organizacije kot drugi posestniki teh vozil, razen tistih, ki so po uredbi oproščeni plačila.

Zaradi plačila taks za cestna motorna vozila ni treba vlagati posebnih prijav, marveč morajo plačati te takse:

A. Gospodarske organizacije najpozneje do 31. marca 1956 za prvo polletje 1956 in najpozneje do 15. julija 1956 za drugo polletje 1956 pri finančnem organu pristojnega občinskega ljudskega odbora.

B. Drugi posestniki cestnih motornih vozil pa ob registraciji vozila. Tisti, ki so motorno vozilo letos že registrirali, morajo plačati takso v osmih dneh po objavi tega poziva pri finančnem organu pristojnega občinskega ljudskega odbora.

II.

Zaradi odmere taks za vprežna vozila, delovno živino, pse, žganjarske kotle, mlatilnice, potočne mline in mline na strojni pogon ter hibridno trto morajo vložiti pismo prijavo:

1. Za vprežna vozila — vsi lastniki oziroma posestniki.
2. Za delovno živino — samo zasebni lastniki.
3. Za pse — vsi posestniki oziroma lastniki.
4. Za žganjarske kotle, mlatilnice, potočne mline in mline na strojni pogon — samo zasebni lastniki.

5. Za hibridno trto — vsi posestniki vinogradov, ne glede na to ali so vinogradi zasebna ali družbena last.

Prijave je treba vložiti najpozneje do 15. aprila 1956 in odmerjeno takso plačati najpozneje do 30. aprila 1956 pri finančnem organu (Upravi za dolodke) tiste občine, v kateri ima podjetje ali obrt svoj sedež, oziroma v kateri ima lastnik oziroma posestnik živino ali premoženje svoje stalno prebivališče. Za hibridne vinograde je treba vložiti prijave pri finančnem organu tiste občine, v kateri je zemljišče.

III.

Taksní zavezanec, ki ne bo prijavil v tem pozivu navedenih vozil, živine in predmetov, ali ne bo plačal takse v določenem roku, bo moral razen redne takse plačati še kazni, ki znaša 50% redne takse.

Tiskovine za vložitev prijav se na razpolago pri krajevnih uradih in vratarju ObLO Celje, Gregorčičeva 5.

Uprava za dohodke ObLO Celje

STRELSKA DRUŽINA KOVINAR V STORAH SPADA MED NAJBOLJŠE ORGANIZACIJE

Ceprev je strelska družina Kovinar med najmlajšimi organizacijami v Storah, je deležna premajhne pomoči od tamkajšnjih organizacij in podjetij. Vse premalo so vključeni v strelstvo zlasti bivši borci in rezervni oficirji. Tudi na šolah bi naj športne dneve izkoristili za streljanje z zračno in malokalibrsko puško.

V STORAH SO ZAKLJUČILI TEČAJ RDEČEGA KRIŽA

Te dni so v Storah zaključili šestmesečni tečaj za zdravstveno prosvetljanje, ki je trajal zadnji dve zimi po tri mesece. Tečaj je organiziral Rdeči križ v Storah, vodila ga je učiteljica Elizabeta Jelerčič. Obiskovalo ga je 35 deklet, ki so na koncu uspešno položile izpite.

Ker je bilo v tem tečaju premalo mladink iz Železarn Store, so sklenili, da bodo s pomočjo sindikalne podružnice organizirali enak tečaj tudi za zaposlene mladince in mladinke.

V ŽELEZARNI STORE SO RAZPRAVLJALI O KRVODAJALSKI AKCIJI

Preteklo sredo je bila v Železarni Store razširjena seja sindikalnega akcija, na kateri so bili prisotni tudi predstavniki množičnih organizacij, društev, obratovodje in mojstri. Razpravljali so o poživljalni krvodajalske akcije, zlasti o tem, kako bi jo razširili na bližnjo okolico Stor.

Na sestanku so se dogovorili, da bo odvzem krvi od prijavitelcev iz Železarn in bližnje okolice v torek, 10. aprila, v prostorih zdravstvenega doma.

IZ GORNJEGA GRADA

V Gornjem gradu so pred dnevi zaključili kmetijsko gospodarsko šolo, katero je obiskovalo 25 kmečkih fantov in deklet. Uspeh šole je bil zelo dober. Za zaključek so tečajniki priredili lepo prireditev z veseloligo in petjem, nakar so jim razdelili izpričevala.

BIVŠI BORCI V MOZIRJU SO ZBOROVALI

Pred dnevi je bil v Mozirju občni zbor organizacije Zveze borcev. Organizacija je bila lani še kar delavna. Postavili so spomenik padlim borcem, ki so pokopani na pokopališču v Mozirju ter spominsko ploščo v Ljubli. Skrbeli so tudi za 54 otrok padlih borcev, od katerih jih 33 prejema podporo.

Ena največjih nalog organizacije bo, da bodo število članstva povečali, saj je od 500 ljudi, ki imajo pogoje za sprejem, komaj 170 včlanjenih. Povečati bodo morali skrb za partizanske otroke, zlasti v tem, da bodo ti otroci usmerjeni v pravilne poklice in na nadaljnje šolanje.

TEČAJ RK ZA ZDRAVSTVENO VZGOJO V RIMSKIH TOPLICAH

Pred dnevi so zaključili v Rimskih Toplicah tečaj RK za zdravstveno vzgojo ženske mladine. Drugi letnik je obiskovalo 29 mladink, ki so ob zaključku na izpitih pokazale odlične uspehe, saj je 20 mladink zaključilo tečaj z odlično oceno.

Na tečaju je predaval major JLA dr. Barle, uprava Vojnega zdravilišča v Rimskih Toplicah pa je dala na razpolago prostore, sanitetni material in nudila tečajnicam pri pouku vso pomoč.

PRODAMO

- 2 polici s predali,
- 2 korita za mešanje testa
- 2 trama (4x0,25 cm)
- 4 mize
- 3 vozove (platon), nosilnost 300 kg

Informacije dobite pri upravi Mestnih pekarn Celje

ŠPORT

Športni dogodki preteklega tedna

Kar začnimo pri nogometaših. Celjski Kladi- var je prvo prvenstveno tekmo v spomladanskem delu področne lige v Ilirniku proti Bratstvu jedva odločil v svojo korist z 1:0 (1:0). Domačini so se predstavili kot izredno borbeno moštvo, proti kateremu Celjani na majhnem igrišču niso mogli pokazati vseh svojih zmoglosti. Edini gol, ki je Kladivarju prinesel obe točki, je dosegel že v 12. min. igra Pikl. — Nogometaši ZSD Celje so na domačih tleh doživeli težak poraz proti Dravi, ki počiva po japonskem delu tekmovalja pri dnu tabele vzhodne slovenske lige. Kar šestkrat je moral slab vratar Saholežnik pobrati žogo iz mreže, pri tem pa Celjani niso uspeli doseči niti častnega gola. Največ krivde za tako visoki poraz ima slab vratar in v večji meri tudi krilski vrata. — Nič boljše se ni godilo Kovinarju iz

NEDELJSKI ŠPORTNI SPORED

Ob 10. uri na Skalni kleti prvenstvena rokometna tekma ZSD Celje : SVOBODA (Ljubljana)
Ob 14.15 na Glaziji prvenstvena mladinska nogometna tekma KLADIVAR : OLIMP
Ob 16.30 na Glaziji liga VMC
KLADIVAR : RUDAR (Trbovlje)
V Storah ob 16 KOVINAR : ZNK CELJE

Stor v Velenju, kjer so od tamkajšnjega Rudarja prejeli tudi 6 golov, pri tem pa so vsaj rešili čast s tem, da so vsaj enkrat potresli nasprotnikovo mrežo. Rezultati 6:1 (2:1) za Rudarja nam pove, da so se Stori v prvem polčasu še krepko upirali, v drugem pa so se skregali z disciplino, da je moral sodnik kar dva njihova igralca postaviti na hladno. — V nedeljo se bo prvenstveni ples nadaljeval. V borbo bodo posegla še vsa ostala moštva iz CNP, saj se bo pričelo podizveno prvenstvo, pa tudi mladina se bo spoprijela za točko. Največ zanimanja vlada pač za nastop Kladivarja, ki bo imel v gosteh moštvo Rudarja iz Trbovelj. Trenutno je Kladivar zlezel po nedeljski zmagi na drugo mesto v področni ligi. Ali bo v nedeljo uspel osvojiti obe točki in se asidirati na tem lepem mestu? Na Glaziji bodo dobili jasen odgovor!

Rokometaši ZSD Celje, ki so bili kandidati za osvoboditev enega najlepših mest v slovenski ligi, bi morali v nedeljo nastopiti proti sredu v Ljubljani. Celjani pa se niso pokazali na igrišču in so važno srečanje izgubili s 5:8 v. o. Zakaj? Na to vprašanje bodo skušali odgovoriti prihodnjič.

Kegljaji Kladivarja in Betona so v preteklem tednu zaključili svojo udeležbo v I. slovenski ligi. Obe ekipi sta namreč izpadli iz družbe najboljših zaradi razvstivite na repu tabele. V zadnjem srečanju je Beton na domačem kegliču premagal Krim iz Ljubljane z odličnim rezultatom 47:24:48, Kladivar pa je doživel poraz v Kranju proti Triglavu. Od Betona je bil najboljši Vanovšek z 534 in Lubej z 514 podrtimi kegli.

Reprezentanca smučarjev iz Stajerske je v nedeljo izgubila srečanje v slalomu na pobočjih Uršlje gore s smučarji Korovke. V tem srečanju je bil med poudarjenimi zmagovalci Uršič Dominiko iz Celja s časom 46,9. Četina Janko pa je bil tretji. Korošci so imeli bolj homogeno ekipo in so zasluženo zmagali. Ekipa Stajerske ni bila kompletna, kljub temu pa predstavlja njihov poraz veliko presenečenje.

O DRUŠTVU PARTIZAN V RIMSKIH TOPLICAH

Poleg Partizana v Laškem obstoja v laški občini le še društvo Partizan v Rimskih Toplicah. Ze pred vojno je bilo v tem kraju takozvano društvo in tudi po osvoboditvi so se takoj zbrali telovadci v novem društvu. Mladina je v tem kraju dovolj, nimajo pa tako ugodnih pogojev za svoje delo kot v Laškem. V Rimskih Toplicah nima Partizan svojega društvenega doma. V slabem vremenu se stiskajo v nizki gostinski sobi 11 x 7 metrov, ki jim služi za telovadnico in katere lastnik je tamkajšnje gostinsko podjetje. Več let je to dvorano namakalo deževje, ker ni bila urejena streha, tu in tam so na njej veselice in podobno. V Rimskih Toplicah bi prav radi, da bi laška občina društvo Partizan dala na najem to dvorano, na katero bi društvo vedno lahko računalo. Sicer pa so v Rimskih Toplicah zastopniki prirodne vadbe, vadbe na prostem. Nekoliko nižje od plavalnega bazena imajo urejeno telovadišče s preprostimi napravami za atletiko, kjer lahko gojijo akrobatiko, odbojko in mali rokomet, enkrat tedensko pa imajo ob ugodnih vremenskih razmerah po razumevanju uprave gostinskega podjetja vadbene ure plavanja v bazenu. V zadnjem letu nismo kaj prida slišali o delu Partizana v Rimskih Toplicah. Vse slišali je preveč slonelo na ramenih neumorne vaditelja tov. Ajdnika Pavla, ki se sedaj pripravlja na veliko maturo in je iz upravičenih razlogov moral nekoliko popustiti pri društvenem delu. Na zadnji skupščini so se pomenili o ponovni poživljalni društvenega dela. Tovariš Ajdnik kot izkušeni vaditelj II. razreda enkrat tedensko pripravlja mlade vaditelje za ta posel. Zopet so oživilo društveni oddelki, vsega štirje — od pionirskih do mladinskih. V društvu je sedaj šest mladih vaditeljev, ki jim sicer manjka strokovne izobrazbe, imajo pa na drugi strani dovolj dobre volje in veselja za svoje delo. Danes zopet redno zabaja k redni vadbi okrog 70 mladih ljudi in upajmo, da se bodo njihove vrste še pomnožile. Dijaki na celjskih srednjih šolah iz tega kraja so kvalitetni telovadci in športniki ter bodo brez dvoma svoje znanje posredovali tudi med domačo mladino. Materialni pogoji društva niso rožnati in imajo svojo oporo le v tovarni lesne galanterije. Društvo je tesno povezano z vsemi krajevnimi organizacijami, zlasti pa s šolo, ki ima veliko razumevanje za telesno vzgojo. Želja vseh je pač, da bi se kaj kmalu uresničila gradnja partizanskega doma v tem kraju, za katero se navdušujejo vse krajevne organizacije, ZB NOV pa je največji pobudnik te gradnje.

Za večjo udobnost vozačev

Neko angleško trgovsko podjetje je začelo prodajati napravo za ogrevanje avtomobilov v hladnem vremenu. Proizvajalci te naprave so uporabili lastnosti električne odeje, podobne električni blazini, ki jo polegajo na sedež vozača in ki dobiva toploto od električne baterije.

Ta osebni grelec se lahko poljubno vključi ali izključi. Popolnoma zanesljiv in varen prihaja v dotiko s človekom, ki ga uporablja. Neodvisen je od temperature motorja, dosega visok standardni učinek in porabi malo toka, komaj 30 vatov baterije z 12 volt.

OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V CELJU raspisuje

na podlagi pooblastila Okrajnega Ljudskega odbora v Celju javno prodajo zarubljenih predmetov na dan 9. 4. 1956, in sicer:

- Ob 8. uri pri Pelec Francu, krojaču, Celje, Prešernova ulica 1. 2. Naprodaj bodo naslednji predmeti: 1. pisalni stroj »Gromax« cenilna vrednost 70.000 din, 1. radioaparat »Savica« cen. vred. 30.000 din, 1. klavir cen. vred. 70.000 din, 2. fotelja cen. vred. 30.000 din, 1. krojaški šivalni stroj »Wurtus« cen. vred. 50.000 din, 1. krojaški šivalni stroj »Pflaff« cen. vred. 50.000 din.
- Ob 13. uri pri Stukle Karlu, mizarju, Cret 108. Na prodaj bodo naslednji predmeti: 1. rezalni stroj z vgrajenim motorjem in rezervnimi deli cen. vred. 50.000 din, 1. moško kolo cen. vred. 15.000 din.

RAZGLAS

Lastniki prašičev, prijavite se za spomladansko zaščitno cepljenje prašičev proti svinski rdečici pri občinskem veterinarju v Mestni klavnici.

Opozorjamo, da je laikom rezarjem prepovedano kastrirati prašiče po terenu, ker so leti povzročitelji širjenja kužnih bolezni prašičev.

OBJAVA

Gojenci mladinskega doma Tončke Čečeve bodo v soboto, dne 7. 4. ob 16. uri s peštrim sporedom proslavili 10. obletnico ustanovitve doma v okviru proslave »Dneva žene in »Prznika mladosti«.

Starši in ljubitelji otrok vabljeni!

PUTNIK SLOVENIJA CELJE

Vas vabi na naslednja potovanja: GRAZ — na spomladanski veselja od 30. aprila do 8. maja 1956 z udobnim turističnim avtomobusom. Prijave sprejemamo do vključno 10. aprila, cena 3.950 din.

Nadalje pripravljamo potovanja v Pariz, Rim, Benetke in München.

Obenem želimo obvestiti vse zainteresirane, da razpolagamo s lastnim udobnim, 35 sedežnim turističnim avtomobusom po zelo ugodni ceni.

Vsa naročila za prevoze in ostale informacije v poslovalnici PUTNIK.

KONCERTI

Ljubljanska glasbena šola bo priredila v Celju v soboto, 14. aprila koncert v spomin 200-letnice rojstva skladatelja Mozarta.

Sporod bodo izvajali najboljši gojenci šole med njimi v Celju že znani violinist Božo Mihelič. Koncert bo ob 5. uri popoldne v Narodnem domu ter je namenjen predvsem mladini, dostop pa imajo tudi odrasle osebe.

Vstopnice so na razpolago v Glasbeni šoli, cena za odrasle je 50, za mladino 30 din.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Dne 8. 4. 1956, dr. Sešek Maksim Celje, Ljubljanska 35.

Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote ob 18. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

RADIO Celje

Prenos sporeda Radia Ljubljana dnevno od 5,00 do 8,00 in od 11,00 do 23,00, vmes dnevno od 12,00 do 15,00 lastna oddaja, ob nedeljah od 15,15 do 16,30.

Nedelja, 8. aprila

15,15 Izbrali ste — prisluhnite!
16,15 Domače novice, objave in reklame

Ponedeljek, 9. aprila

17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 O celjskem športu in športnikih
17,30 Bosanske in srbske narodne pesmi
17,40 Igra godba na pikala Prosvetnega društva »Fr. Prešeren« iz Celja

Torek, 10. aprila

17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Izbrali ste — prisluhnite!
17,45 Od operete do operete

Sreda, 11. aprila

17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Poje pevski zbor Učiteljskega iz Celja p. v. B. Ferlinca
17,30 Kulturni obzoriki: H. Grün: Prodor Celjskega gledališča preko ožjih meja
17,35 Odlomek iz Verdijeve opere »Aida«

Četrtek, 12. aprila

17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Izbrali ste — prisluhnite!
17,45 Laska orkestralna glasba

Petek, 13. aprila

17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Pisan šopek plesnih melodij

Sobota, 14. aprila

17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Izbrali ste — prisluhnite!
17,45 Valčki, ki jih radi poslušate

Naznanjamo žalostno vest, da je nenadoma preminul naš član

Inž. MAREK IVAN

gradbeni inšpektor v pokoju in častni član Društva inženirjev in tehnikov, Celje.

Slava mu!

Društvo inženirjev in tehnikov

Celje

SPREJMEMO honorarno pisarniško moč za dopolnjanje ure. Šola za trgovske učence v Celju, Vodnikova ulica 10.

UPOKOJENKA, ki bi krmlil živino, sprejemem proti nagradi, oskrbi in stanovanju. Dana Šnabl, Frankolovo.

PRODAM enonadstropno trgovsko hišo z več lokali in vseljivim dvosobnim stanovanjem v centru. Naslov v upravi lista.

PRODAM ajivo (35 arov), ali dam v najem (5 min. iz Blavolce). Vprašati Pikl, Bravolce.

PRODAM malo posestvo z gospodarskim poslopjem v Celju ali zamenjam za hišico z vrtom. Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno leseno uto (4 krat 6). Po- točnik Franc Celje, Ložnica 7/a.

PRODAM zadiljivo parcelo za gradnjo eno- stanovanje hiše na lepem prostoru v Celju. Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno novo furnirano orehovo spal- nico. Naslov v upravi lista.

PRODAM hišo z vrtom v Grobelnem. Poja- snila: Hladnik, Grobelno.

PRODAM rabljenjo spalnico. Poizvedbe: Celje, Ljubljanska cesta 71.

PRODAM lep travnik pod Golovcem. Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno »srednje veliko posestvo. Hrasnik Terežija, Rečica 7, Laško.

PRODAM ugodno skoraj nov komplet eno- prežni voz. Naslov v upravi lista.

KUPIM malo rabljen ženski šivalni stroj. Na- slov v upravi lista.

ZAMENJAM lepo nameščen sobo v vilski četrti za sobo v mestu ali neposredni bližini. V po- števek pridejo moški. Interesenti naj pustijo za- noslov v upravi lista.

ZAMENJAM lepo veliko sočno sobo v centru za sobo in kuhinjo v centru. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje z ostalimi prostori za trisobno kompletno. Vprašati: Ce- lje, Zidarska 13 — Mazovec.

ZAMENJAM malo posestvo (2ha zemlje), 20 minut od železniške postaje, z enostanovan- sko hišico v bližini Celja. Naslov v upravi lista.

TOVARISKO, ki je na Neptunovem plesu dvig- nila pri tor. Umeka ogričo modropisane barve, prosim, naj jo takoj vrne v Pionirski Vodovod, ker je poznana in bo sicer sodnji- sko zasledovana.

NAJDI TELJA rjavega krila, izgubljenega od Razlagove ulice do Mariborske ceste, prosim naj ga vrne proti nagradi na naslov: Kušer Ivan, krajevito Celje, Razlagova 13.

EVIDENČNO tablico od motorja št. 1513 sem izgubil od Videm-Krškega do Celja, due 2. 4. 1956. Prosim najdajtelja, da jo vrne proti nagradi na naslov: Celje, Razlagova 13 »Fructus«.

Gledališče

CELJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 6. aprila 1956 ob 15 — Herman Wouk: ZADEVA CAINE — IV. srednjejski abonma

Sobota, 7. aprila ob 20 — Aleksandar Maro- dič: NA DNU KELIHOV — Izven — Gosto- vanje Gledališča Slovenskega Primorja Koper

Nedelja, 8. aprila ob 15 — Mario Držić: BO- TER ANDRAZ — Izven — ob 20 — Vajsa Ocvirk: